VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 5 — Vol. XLII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Torstaina, tammik. 14 p. — Thursday, Jan. 14, 1960

Uusi hyökkäys työväestön oikeuksia vastaan

* * * * * * * * *

Gordonin komissio ehdottanut maakuntahallitukselle jotta työnantajapiireille annettaisiin oikeus vedota tapaturmakorvaus- ja työsuhdelautakuntien päätöksistä

Toronto. — Kesäkuussa v. 1958 Frostin hallituksen hallinnollisella määräyksellä nimittämä Gordonin komissio on vihdoin antanut raporttinsa maakuntahallitukselle. Tiistaina pääministeri Frost ilmoitti, että se oli saanut vastaanottaa tämän 467 sivua käsittävän raportin, jossa kosketellaan hallituksen hallinto-ongelmia ja erinäisten lautakuntien ja komissioiden suhteita hallitukseen ja lainlaatijakuntaan.

Vaikka raportissa tehdään erinäisiä ehdotuksia muutoksista erinäisten lautakuntien ja komissioiden hallintaoikeuksissa, niin työväestöä eniten kiinnostaa komitean ehdotus, että kahdesta työväestöä välittömästi koskevasta laista on ehdotettu poistettavaksi kohdat, joiden mukaisesti näitä lakeja valvovilta elimiltä riistettäisiin niiden päätösvaltaisuus ja voitaisiin vedota niiden päätöksistä oikeuslaitoksiin.

Nämä lait ovat Workmen's Compensation Act (tapaturmakorvaus) ja Labor Relations Act (työsuhde). Näiden lisäksi on ehdotettu samanlaisten kohtien poistamista väkijuomalaisista, kunnallislautakuntalaista, väkijuomalisenssilaista ja teollisuuslaitoksien savun aiheuttamia vahinkoja koskevasta laista.

TYÖVÄESTÖ VASTUSTAA EHDOTETTUJA MUUTOKSIA

Kuultuaan Gordonin komission raportin työväestöä koskevien kohtien sisällöstä työväenjohtajat Torontossa heti ilmaisivat, että jos hallituksen taholta tullaan tekemään minkäänlaisia yrityksiä työmaatapaturmakorvauslain ja työsuhdelain muuttamiseksi siten, että niiden päätöksistä voitaisiin työnantajataholta vedota oikeuslaitoksiin, niin se johtaisi suurempaan yhteenottoon asiasta. Unioiden puhemiehet kuvasivat ehdotusta sanoilla "ajattelematonta", "mielettömyyttä" ja "kammottavaa".

Nyt on jo olemassa joitakin mahdollisuuksia saada näitä lakeja valvovien lautakuntien päätökset kumotuksi. Näiden joukossa ovat lautakunnan päätösvaltaisuuden kyseenalaiseksi asettaminen, väitteet että lautakunta olisi ylittänyt valtuutensa ja että lautakunta olisi kieltänyt luonnolliset oikeudet.

Tämä Gordonin komissio, johon kuuluvat tämän torontolaisen liikemiesneuvonantajan lisäksi Queens-yliopiston varakansleri tri W. A. MacIntosh ja entinen yliprokuraattorin apulainen C. R. Magone, on nyt työväestön mielestä pyrkinyt laajentamaan työnantajien mahdollisuuksia rajoittaa työväestön oikeuksia.

Union johtajat katsoivat, että ehdotettujen muutoksien hyväksyminen voisi johtaa siihen, että koko kollektiivisen neuvottelun periaate heitetään roskakoriin ja että työnantajat tulisivat käyttämään oikeuslaitoksia osana näännytyssodastaan unioita vastaan.

Aikaisemmin lainlaatijakunnan parlamentaarinen komitea ehdotti samanlaista muutosta työsuhdelakiin. Vain kaksi komitean jäsentä, voimavarainministeri Robert Macaulay ja CCFn johtaja MacDonald, vastusti komiteassa ehdotusta, jonka mukaisesti voitaisiin korkeimman oikeuden tuomarin suostumuksella vedota työsuhdelautakunnan päätöksestä.

Myös Canadan tehtailijain yhdistys ja Canadan kauppakamari ovat vaatineet työnantajille samanlaista oikeutta vedota näiden lautakuntien päätöksistä.

Ontario Federation of Laborin (CLCn Ontarion jaoston) sihteeri-rahastonhoitaja Douglas Hamilton sanoi, että erikoisestikin työmaatapaturmakorvauslautakunta oli saanut itselleen kunnioitettavan nimen osittaisesti siitä syystä että se oli vapaa oikeuslaitoksista tehtävistä vetoomuksista.

Jos lautakunnan päätöksistä voitaisiin vedota oikeuslaitoksiin, niin se merkitsisi sitä, että huomattava osa niistä rahoista, joita nyt käytetään loukkaantuneiden työläisten korvaamiseksi, käytettäisiin oikeudenkäyntiin, sanoi hän.

Mr. Hamilton sanoi, että Yhdysvalloissa, jossa joissakin osavaltioissa sallitaan oikeuslaitoksiin vetoaminen, unioiden hallintokustannukset nousevat 45 prosenttiin jäsenveroista, josta summasta huomattava osa on käytettävä oikeuskuluihin. Ontariossa käytetään unioiden hallintakuluihin tällä kertaa vain 8 prosenttia jäsenverotuloista.

United Steelworkers of America-union canadalainen johtaja William Mahoney sanoi, että hänen unionsa jäsenet Yhdysvalloissa ovat joutuneet odottamaan niinkin pitkään kuin vuoden ennenkuin ovat saaneet tapaturmakorvausta ja että sellainen on johtunut yksinkertaisesti oikeudenkäynnin hitaudesta.

Hän sanoi olevansa hämmästynyt, että mr. Gordonin johtama komissio voi ehdottaa sellaista taantumuksellista lainlaadintaa.

Lesket ja teollisuustapaturmien uhrit joutuisivat kärsimään sillä aikaa kun lainopilliset neuvonantajat niittäisivät palkkiosatoa, jos komitean ehdotus hyväksyttäisiin laiksi, sanoi mr. Mahoney.

Ontario Federation of Laborin presidentti David Archer, joka samalla on työsuhdelautakunnan jäsen, sanoi että oikeuslaitoksiin vetoaminen merkitsisi unioiden vararikkotilaan saattamista ja tekisi työsuhdelain tarkoitukset vastaamattomaksi mikäli työväestö on kysymyksessä.

Kuinka Gordonin komissio sai tietonsa

Toronto. — Gordonin "komissiota tutkiva komissio", joka antoi raporttinsa tiistaina, nimitettiin heinäkuun 12 päivänä 1958.

Sen tehtäväksi määrättiin tutkia Ontarion hallituksen 89 elintä, lautakuntaa ja komissiota, todeta josko kaikki elimet toimivat moitteettomasti tai ovat tarpeettomia ja jos tarpeettomia, niin ehdottaa muutoksia niiden suhteen.

Sen käytettävissä oli näiden 89 elimen yksityisten neuvonantajien muistiot, 23 asiasta kiinnostuneen henkilön yleisissä kuulusteluissa antamat lausunnot ja keskustelut ylempien virkailijain kanssa.

Neuvottelut ydinasekokeilukiellosta alkoivat uudelleen

Geneve. — Britannian, Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton edustajat kokoontuivat täällä uudelleen tiistaina neuvottelemaan ydinasekokeilujen lopettamisesta neuvottelujen oltua keskeytyksissä sitten ennen joulun. Edustajat kokoontuivat 75 minuutiksi 151. istuntoon neuvotteluissa, jotka ovat kestäneet jo 16 kuukautta.

Neuvostoliiton edustaja Semyon Tsarapkin arvosteli länsimaita ja sanoi, että näytti siltä kuin nämä maat eivät todellisuudessa haluakaan mitään sopimusta asiassa. Hän väitti, että yhdysvaltalaiset edustajat ovat neuvotteluissa juuri siinä tarkoituksessa.

Kuitenkin hän sanoi myöhemmin ettei ei ollut mitään etua sillä, että singotaan panetteluja toisia vastaan ja että neuvotteluja tulisi jatkaa niistä kysymyksistä, joista on mahdollisuus päästä sopimukseen.

Tässä yhteydessä voidaan palauttaa mieliin, että Neuvostoliitto on lupautunut edelleenkin pidättymään ydinasekokeilusta jos toisten maiden toimesta ei niitä aloiteta ensin. Vielä ei ole tiedossa miten Neuvostoliitto tulee suhtautumaan siihen jos Ranska toteuttaa uhkauksensa ja kokeilee ydinaseilla Saharan erämaassa ensi keväänä.

Yhdysvaltain edustaja James Wadsworth valitti sitä, että tiedemiehet eivät olleet päässeet täydelliseen yksimielisyyteen maanalaisesti toimitettavista ydinräjähdyksistä ja siitä, että Neuvostoliiton taholta oli väitetty, ettei yhdysvaltalaisella taholla oltu vilpittömiä neuvotteluissa.

Samoin Britannian edustaja sir Michael Wright sanoi, että vaikka ennen neuvottelujen keskeytymistä joulun edellä oli havaittavissa jossain määrin sovintoa sopimukseen liittyvistä poliittisista seikoista ja sen kokoonpanosta, niin tiedemiehet eivät olleet päässeet täydelliseen sovintoon siitä voitaisiinko maanalainen ydinräjähdys eittämättömästi todeta sellaiseksi.

Osa sairaalasta suljetaan sairaanhoitajattarien puutteen takia

Southampton, Ont. — Saugeen Memorial-sairaalan ensimmäinen kerros suljetaan piakkoin tässä 20 mailia Owen Soundista länteen sijaitsevassa yhdyskunnassa sen takia, että sairaanhoitajattarista on huutava puute, ilmoitti sairaalan johtokunnan puheenjohtaja R. S. Wentworth tällä viikolla.

Hän sanoi, että ensimmäisellä lattialla ei olla antamaan mitään hoitoa kunnes sairaalaan on saatu tarpeellinen määrä sairaanhoitajattaria. Toisessa kerroksessa vielä suoritetaan leikkaukset, äitiysavun ja lääketieteellisen avun antaminen vakavammin sairastuneille.

9 kuoli Euroopassa kylmän sään vallitessa

Lontoo. — Viime tiistaina ilmoitettiin tällä, että vähintäin yhdeksän henkilöä oli kuollut kylmyyteen Euroopassa.

Kuusi henkilöä kuoli Espanjassa kun Alicantessa satoi lunta ensimmäisen kerran 34 vuoteen ja tiet tukkiintuivat Madridin ja Barcelonan välillä. Algeriaaskin satoi lunta ja aina 90 mailin tuntinopeudella puhaltavat tuulet kaatoivat Oranissa erään seinän joidenkin asuntojen päälle tappaen viittä henkilöä.

Kaksi vanhempaa miestä kuoli Kööpenhaminassa lämpötilan laskiessa jyrkästi tiistaita vasten yöllä.

Eräs nainen kuoli ja 18 muuta henkilöä loukkaantui Länsi-Berliinissä liikenneonnettomuuksissa lumen peittämillä kaduilla.

Italiassa myös laski lämpötila ja Triestessä kiinnitettiin jäisten katujen [illegible] pääsivät ... 55 mailin tuulessa.

Italian Gronchi menee Moskovaan

Rooma. — Italian ulkoministeriöstä ilmoitettiin tällä viikolla, että presidentti Gronchi lähtee Moskovaan helmikuun 6 pnä valtiovierailulle. Hänen olisi pitänyt aikaisempien suunnitelmien mukaan lähteä matkalle jo viime viikolla mutta hänen ilmoitettiin sairastuneen influenssaan.

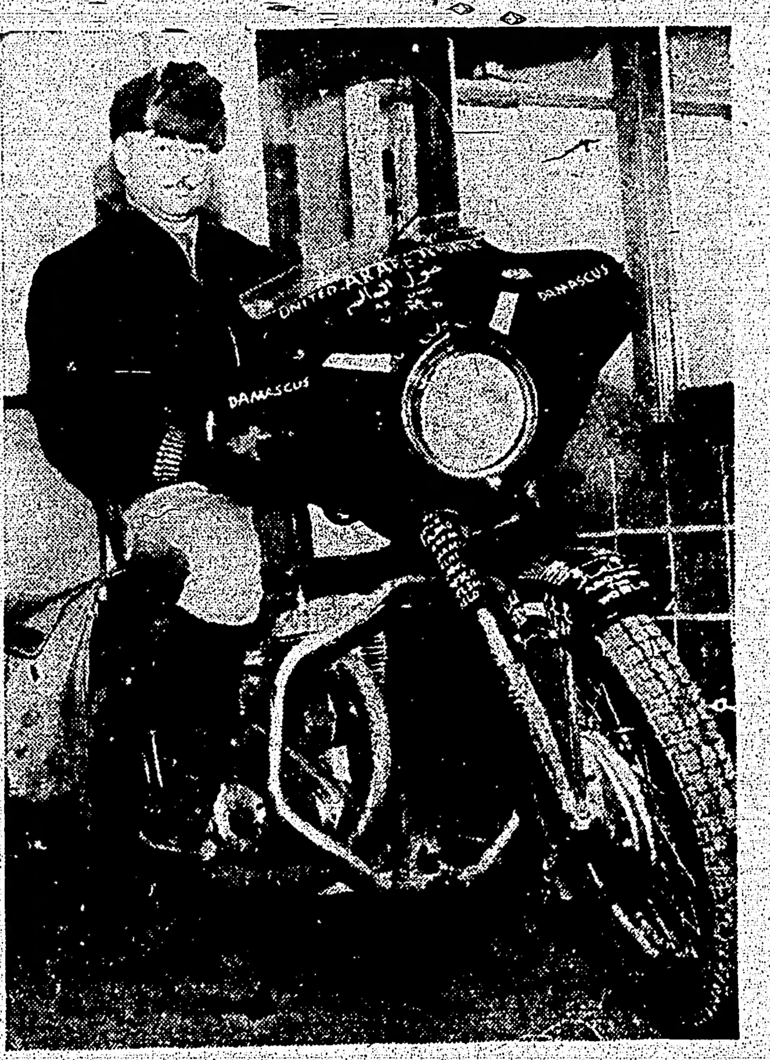

Retkeilijä Adnan Tello, joka on moottoripyöränsä kanssa katselemassa maailmaa, pysähtyi myöskin Montrealissa, missä ylläoleva kuva hänestä on otettu.

Pääm. ei sekaantunut lahjamerkkikysymykseen

Sanoi, ettei tulla tekemään muutosta rikoslakiin lahjamerkkien laittomuuden varmistamiseksi

Ottawa. — Liittohallitus on kieltäytynyt ryhtymästä toimenpiteisiin Canadan rikoslain muuttamiseksi siten, että sen mukaan ehdottomasti julistettaisiin laittomaksi kaikki kauppojen jakamat lahjamerkit ja muut sellaiset keinot kaupankäynnin kiihdyttämiseksi.

Canadian Association of Consumers (Canadan kuluttajien yhdistys) teki muutamia päiviä sitten asianomaisen anomuksen pääministeri Diefenbakerille ja muille hallituksen jäsenille.

Yhdistyksen taholta sanottiin näitä lahjamerkkejä "taloudellisiksi parasiitiksi" ja kuvat iin nykyistä tilannetta "sietämättömänä".

Liittohallituksen vastauksesta kuluttajien yhdistyksen anomukseen ilmeisestikin omaksuttiin se kanta, että lahjamerkkien käytännöstä poistaminen kuuluu maakuntahallituksien piiriin eikä niinollen ole kysymys itse lain puutteellisuuksista.

Pääministeri sanoi sanomalehtimiehille 70 minuuttia kestäneen kulutajien yhdistyksen edustajien kanssa pidetyn kokouksen jälkeen, että jokaisessa yhdistyksen esittämässä tapauksessa on oikeuden käynnissä todettu syytettyjen kauppojen syyllistyneen rikoslain rikkomiseen sellaisenaan kuin se nykyään on olemassa. Hän väitti, että itse maakunnat ovat vastuussa lain noudattamisen valvomisesta.

Yhdistyksen presidentti Isabel Atkinson sanoi sanomalehtimiehille, että hän väitti liittohallituksen kannanottoa jotta lainopilliset toimenpiteet, joihin joissakin maakunnissa on jo ryhdytty, ovat riittävät.

Jamaikan ja Trinidadin kesken erimielisyyttä ehdotetusta liitosta

Lontoo. — Jamaikan pääministeri Norman Manley ennusti maanantaina, että v. 1961 perustetaan itsenäinen Länsi-Intian liitto.

Manley saapui tänne neuvottelemaan Britannian siirtomaaministeriön virkailijain ja muiden kanssa joistakin sellaisen liiton ongelmista. Näiden ongelmien joukossa, sanoi hän sanomalehtimiehille, on se, että Jamaikan ja Trinidadin kesken on ollut erimielisyyttä siitä missä määrin Jamaikan hallitus tulisi säilyttämään taloudellisen riippumattomuutensa.

Hän sanoi, että Jamaika voisi hyvinkin etsiä itsenäisyyttään ulkopuolelta ehdotetun liiton jos sille ei suoda kohtuullista, sen väkilukua vastaavaa edustusta tai jos muodostettavaksi ehdotettu liittohallitus yrittäisi liian suuressa määrässä kontrolloida Jamaikan alueen taloutta.

VIIME TIEDOT

Moskova. — Neuvostoliiton korkeimmassa neuvostossa eilen pitämässään puheessa pääministeri Hrushtshev sanoi, että on päätetty vähentää maan asevoimia kolmanneksella — 3,600,000 miehestä 2,400,000:een — seuraavan vuoden tai kahden kuluessa. Päätös toteutetaan huolimatta siitä mitä Genevessa maaliskuun 15 päivänä alkavassa 10 vallan aseistariisumiskonferenssissa päätetään. Samassa yhteydessä pääministeri sanoi, että yleinen suuntautuminen tällä hetkellä on kohti kansainvälisen jännittyneisyyden helpottamista.

Los Angeles. — Noin puoli miljoonaa ihmistä täällä on saanut aasialaisen influenssan tartunnan. Epidemian odotetaan nousevan huippuunsa noin viikon kuluessa.

Washington. — Yhdysvaltain hallitus on päättänyt lisätä ohjuseskaadereitaan seitsemällä nostattaen luvun 27:ään.

Lima, Peru. — Kolmekymmentäkahdeksan henkilöä kuoli Arequipassa eilen maanjäristyksessä, joka tuntui kolmessa maassa, ilmoitetaan paikalta saapuneissa radiotiedoissa. Vähintäin 200 henkilöä loukkaantui.

Toronto. — Toisessa myrskyssä kahden viikon ajalla useilla alueilla Etelä Ontariossa kaatui tuhansittain puita ja sadottain sähköpylväitä jäätävän sateen vallitessa.

Ont. uraaniteollisuuden tyrehtymisestä eniten vahinkoa työläisille

Toronto. — "Ontarion uraanialueilla asuvien asukkaiden edessä on se kylmä todellisuus, että heidän sijoituksiansa uhkaa häviäminen ja ellei jotain tehdä, niin heidän sijoituksiaan koteihin, kouluihin, kirkkoihin jne. ei voida siirtää johonkin uutta tulevaisuutta lupaavalle alueelle. Mitä ovat pääoman omistajat ja hallitus valmiita tekemään?" kysyi United Steelworkers of America-union kuudennen alueen johtaja Larry Sefton tällä atomi- ja uraanivoimakonferenssissa, joka päättyi eilen.

Hän sanoi, että näiden ihmisten edessä oleva tulevaisuus vaatii uutta tilannearviointia hallituksen, työnantajien ja työväestön taholta.

Mikäli uraaniteollisuuden sijoituksia tehneet pääoman omistajat ovat kysymyksessä, niin vain harvat heistä ovat minkäänlaisessa taloudellisessa vaikeudessa ja nämäkin vain siitä syystä, että ovat yliarvioineet malmireservit tai niiden laadun tai siitä, että ovat itselleen vahingollisesti rahoittaneet yrityksiään niitä alkaessaan, sanoi mr. Sefton.

"Elliot Lakella kahdeksan kaivoksen osakkeenomistajat sijoittivat sinne kaikkiaan miltei $40,000,000", sanoi Sefton. "Ja siihen sisältyy valtauksista ja omaisuudesta maksuksi annetut osakkeet — kysymyksessä ei ollut yksinomaan käteinen raha.

"Tällä pienellä alkusijoituksella ja takauksena käytetyillä valtion urakoilla on lainattu valtavia summia kaivoksien kehittämiseksi. Nämä lainat voidaan maksaa ja sittenkin jää yltäkyllin.

"Vaikka Elliot Lakesta tulisi haamukaupunki", sanoi mr. Sefton, "sijoittajien vähän yli $25,000,000 'riski' todellisessa rahassa olisi kasvanut neljään, viiteen tai useampaankin kertaan."

"Pitäkäämme tämä kapitalismin huoltovaltio mielessämme ennen kuin kukaan tuomitsee työtätekeviä siitä, että he anovat erikoista huomiota."

VASTUSTAA URAANIN VIENTIRAJOITUKSIA

Toronto. — Täällä eilen päättyneessä uraanikonferenssissa Rio Tinto Mining-yhtiön markkinoimisjaoston johtaja A. F. Lowell sanoi, että Canadan luonnonuraanikauppaa koskevat säädökset ovat vanhanaikaiset.

Näiden säädöksien mukaan voidaan viedä vain pieniä määriä luonnon uraania niihin maihin, jotka eivät ole allekirjoittaneet Canadan kanssa kaksipuolista sopimusta uraanin rauhanomaisesta käytöstä.

Niitäkin maita, jotka ovat allekirjoittaneet sellaisen sopimuksen, voidaan pyytää suostumaan canadalaisten tarkastajien suorittamaan tarkastukseen todetakseen, että uraania ei todella käytetä sotilaallisiin tarkoituksiin.

Täten mr. Lowell halusi väittää, että useimmat maat eivät halua vaivautua sellaisiin tarkastuksiin ja että ne mieluummin järjestävät uraanituotantonsa muuten — tuottavat vaikka itse, vaikkakin mahdollisesti suuremmin tuotantokustannuksin.

RIKASTETTU URAANIKO RATKAISUNA ONGELMALLE?

Joillakin tahoilla on ehdotettu, että Canadan uraaniteollisuutta voitaisiin pitää käynnissä sillä, että ryhdyttäisiin tuottamaan rikastettua uraania, jota esimerkiksi käytetään Yhdysvalloissa.

Tästä kuitenkin ilmoitti valtion moistaman Atomic Energy of Canada-yhtiön presidentti J. L. Gray eilen, että yhtiön oli tutkinut mahdollisuutta, mutta oli tullut siihen tulokseen, että sellaiseen tuotantoon tarpeellisen laitoksen rakentaminen ei ole taloudellisesti kannattava. Sanomalehtimiehille hän sanoi, että Canadalla ei ole tällä hetkellä mitään suunnitelmia sellaisen laitoksen rakentamiseksi joko yksin tai jonkun toisen maan kanssa. Brittiläiset edustajat vierailivat Canadassa joitakin aikoja sitten tutkimassa mahdollisuutta, mutta päättivät sitä vastaan.

Ja mikäli oli kysymys siitä, että Canadan hallitus rakentaisi uraanirikastamon mr. Gray sanoi: "Miksi hallituksen tulisi rakentaa sellainen? Jos uraaniteollisuus ajattelee, että se tarvitsee sellaista, niin miksi sitä ei rakenneta sen teollisuuden omistajien toimesta?"

Frejusin pato-onnettomuuden uhriluku 333

Frejus, Ranska. — Maanantaina löydettiin täällä luhistuneen padon uhrien ruumiita kaksi lisää, mikä nostaa tähänasti todetun uhriluvun 333:een. Kahdeksankymmentäviisi henkilöä on vielä kadoksissa.

Urakoitsijat vaativat lainakorkorajoituksia pois

Toronto. — National House Builders' Associationin (asuinrakennusurakoitsijain yhdistys) presidentti Maurice Joubert Montrealista, sanoi tiistaina, että yhdistys on päättänyt pyytää liittohallitukselta National Housing-lain nojalla annettujen kiinnityslainojen korkorajoituksista vapauttamista.

Hän käytti suurimman osan täällä yhdistyksensä kansallisessa edustajakokouksessa pitämästään puheesta juuri tähän asiaan.

Vaikka yleisesti katsotaankin työväenpiireissä, että nyt jo vaaditaan kiinnityslainoista tavattoman suurta korkoa rakennusurakoitsijain yhdistyksen presidentti väitti, että muuten ei ole mahdollista saada kylliksi kiinnityslainoja uusien asuinrakennuksien rakennuttamiseksi ellei hallitus poista näitä korkorajoituksia ja salli kiinnityslainayhtiöiden periä niin paljon korkoa kuin ne suinkin saisivat.

Niihin ihmisiin nähden, jotka eivät mitenkään kykenisi maksamaan siten nousevaa lainakorkoa, mr. Joubert ehdotti valtiollista apua, joka sellaisenaan joutuisi veronmaksajien maksettavaksi vaikka hyöty siitä olisi kiinnityslaina- ja rakennusyhtiöille.

Rikollisuus lisääntyy Ranskassakin

Pariisi. — Vv. 1947—1958 rikollisuus Ranskassa on lisääntynyt 37 prosentilla, ilmoitettiin Ranskan valtiopoliisin raportissa kansalliskokoukselle tällä viikolla. Ranskan Surete-poliisilaitos tutki 369,000 rikostapausta v. 1958 verrattuna 268,000:een v. 1947.

— V. 1958 Canadan yleisissä keuhkotautiparantoloissa tuli potilaan ylöspito maksamaan keskimäärin $9.22 päivässä.

Canadan pohjoisille alueille uusi maantieteellinen jako?

Ehdotettu kahden hallinnon järjestämistä alueelle: niistä voinee vielä joskus muodostua maakunnat

Ottawa. — Yhdeksänmiehinen Northwest Territorioiden neuvosto on aloittanut puheet toimestaan vapaaksi pääsemiseksi. Neuvosto on vakavasti harkinnut ajatusta, jonka toteuttaminen merkitsisi ehkä sitä, että Canadalle muodostettaisiin tulevaisuudessa kaksi maakuntaa nykyisen kymmenen lisäksi.

Neuvostossa, joka hallitsee tällä laajalla Canadan pohjoisella alueella, on herätetty kysymys itsehallinnan järjestämisestä Franklinin ja Keewatinin piireille sekä Mackenzien piirille. Neuvostossa päätettiin tutkia asiaa lähemmin ja valmistaa raportti ensi vuoden kokoukselle.

Aklavikista kotoisin oleva Knut Lang on ehdottanut ensimmäisenä askeleena uuden territorion muodostamista Keewatinin ja Franklinin piireistä, joiden ongelmat ovat hänen selostuksensa mukaan jossain määrin erilaiset Mackenzien alueen ongelmista. Hän oli sitä mieltä, että erillisestä hallinnasta, jossa intiaaneilla ja eskimoilla olisi jotain sanottavaa, olisi hyötyä.

Mr. Lang ehdotti, että uuden territorion länsirajaksi asetettaisiin sama pituusaste kuin se, jolle Manitoban ja Saskatchewanin raja on määritelty. Täten Victoria-, Ranks- ja Prince Patrick-saaret Pohjoisella Jäämerellä jäisivät Mackenzien piirin alueelle.

Jos suunnitelmasta tulisi tosi, niin Keewatin-Franklinista voi joskus muodostua Canadan suurin maakunta, jonka pinta-ala olisi 777,413 neliömailia, toiseksi suurin olisi Quebec 594,860 neliömaillillaan, 527,490 neliömailinen Mackenzie olisi kolmannella tilalla ja neljäntenä olisi Ontario, jonka pinta-ala on 412,582 neliömailia.

Northwest Territorioiden komissioneri R. G. Robertson sanoi, että liittohallitus on jo aikaisemmin harkinnut erillisiä hallintoja näille alueille, samanlaisia kuin on Yukonissa, joka on paikallisen hallituksen hallinnossa.

Ohimennen sanoen, Yukon on myös harkinnut maakunnan statuksen anomista.

Mr. Robertson sanoi, että alueen kehittäminen, joka alue käsittää 33.9 prosenttia Canadan pinta-alasta, erillisinä territorioina ja loppujen lopuksi maakuntina on väistämätön.

Pormestari sekaantui Hamiltonin kirvesmiesten lakkoon

Hamilton. — Pormestari Lloyd D. Jackson on pyytänyt kolmea edustajaa Hamilton Builder Exchangesta (rakennusurakoitsijain yhdistyksestä) ja kolmea Hamilton Trades Councilista (ammattiyhdistyksien neuvostosta) keskustelemaan hänen kanssaan tarkoituksella päästä sopimukseen kirvesmiesten lakosta, joka jo tiistaihin mennessä oli kestänyt 61 päivää.

Lakon johdosta on joutunut noin 7,000 työläistä työttömäksi töiden keskeytyessä työmailla, joilla rakennetaan $25,000,000 arvosta rakennuksia.

Pormestari sanoi, että lakon takia on keskeytynyt työt myös kouluilla ja sairaaloilla.

"Kaupunkimme suunnitelmat ovat kärsineet", sanoi pormestari "ja niiden viivytyksien johdosta voi käydä niinkin, että vesitilanne vuorella ei yhtään parane ensi kesänä."

Ei protestia Neuvostoliiton ohjuskoeaikeiden johdosta

Washington. — Aivan siitä syystä, että Yhdysvallat on suorittanut itsekin ohjus- ja ydinasekokeita Tyynellämerellä ja Atlantilla sillä voi olla vain vähän aihetta protesteerata sen johdosta, että Neuvostoliitto on ilmoittanut suorittavansa ohjuskokeita Tyynellämerellä, sanoi kaksi Yhdysvaltain kongressin jäsentä täällä tällä viikolla.

Samanaikaisesti Yhdysvaltain diplomaattiset virkailijat vihjasivat, että Yhdysvaltain hallituksella ei ole mitään aikomuksia protesteerata Neuvostoliiton aikomuksien johdosta. Nämäkin virkailijat huomioivat, että Yhdysvallat on myös käyttänyt avomeriä sotilaallisiin ja tieteellisiin kokeiluihin.

Edustajakamarin avaruuskomitean puheenjohtaja Overton Brooks oli sitä mieltä, että sen, joka kelpaa yhdelle, on kelvattava toisellekin.

"Jos käsitän tilanteen oikein, niin neuvostoliittolaiset ovat aikeissa tehdä juuri samaa kuin me olemme tehneet", sanoi senaatin asevoimien valiokunnan jäsen senaattori Francis Case senaatissa.

Neuvostoliiton lähettiläs Menshikov vieraili maanantaina presidentti Eisenhowerin luona jättäen tälle suusanallisen hyväntahdon sanoman pääministeri Hrushtshevilta. Kun hän lähti Valkoisesta Talosta sanomalehtimiehet kyselivät häneltä josko hän oli keskustellut presidentin kanssa suunnitelluista Neuvostoliiton ohjuskokeista, johon hän vastasi kieltävästi.

Viime viikonlopulla entinen presidentti Harry Truman syytti neuvostoliittolaisia itsevaltaisesta ja röyhkeästä käyttäytymisestä ja puhui "alotusta Tyynenmeren valtaamisesta ohjusaseilla."

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:		
Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Fleming ja Jodoin

Canadan ammattiyhdistysliikkeen keskusjärjestön (CLC:n) presidentti Claude Jodoin, ja liittohallituksen raha-asiain ministeri Fleming pitivät maanantaina Torontossa puheet, joita sietää rinnastaa toisiinsa, sillä ne kuvaavat mitä on tulossa ja mihin suuntaan kehitystä pyritään johtamaan.

Ottakaamme ensiksi mr. Jodoinin puhe. Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että kukaan ei ole tähän päivään mennessä nähnyt aiheelliseksi "syyttää" mr. Jodoinia liiallisesta radikaalisuudesta tai vasemmistolaisuudesta. Toisaalta on huomioitava, että hänen Torontossa tekemänsä ehdotukset viittaavat voimakkaasti siihen, että mr. Jodoin ei ole poliittisesti kallistumassa vasemmistolaisuuteen.

Mutta kaikesta tästä huolimatta hän esitti puheessaan ajankohtaisen ja todella tärkeän varoituksen, mihin kannattaa kiinnittää vakava huomiota työväenliikkeessä yleensä.

Puhuessaan Toronton kauppakamariklubin kokouksessa hän varoitti, että Canadan työnantajain ja työläisten välillä on kehittymässä vakavia taisteluja. Hän osoitti aivan oikein, että tämän kehittyvän ristiriitaisuuden ja taistelumahdollisuuden todellisena aiheuttajana on kapitalistiluokka, joka työnantaja- ja liikemiesjärjestöjä hyväksikäyttäen hyökkää nyt laajalla rintamalla ennenkaikkea ammattiyhdistysliikettä vastaan. Mr. Jodoin sanoi tämän saman seikan toisin sanoin puhumalla siitä, miten Canadan kauppakamari ja työnantajain yhdistys vaativat ammattiyhdistysliikettä heikentävää ja rajoittavaa lainsäädäntöä.

Mr. Jodoin sanoi työnantajapiirien antavan vain huulipalvelusta kollektiivisten työehtosopimusten periaatteella ja suostuvan siihen vain sikäli kuin laki todella pakoittaa heidät kollektiivisesti neuvottelemaan työläistensä edustajain kanssa.

Tuomittuaan aivan oikein työnantajapiirien ehdotuksen lakiuudistukseksi, jonka mukaan ammattiyhdistykset "laillistutettaisiin" niin, että niitä vastaan voitaisiin järjestää kalliita ja pitkäveteisiä oikeusjuttuja, mr. Jodoin palautti kuulijainsa mieleen, että Canadan työväenluokka ei ole unhoittanut sitä, jotta ammattiyhdistysliikkeen rakentamista vastustettiin ja vaikeutettiin vissien lakipykälien avulla, ja että sitä samaa menetelmää voidaan yrittää vieläkin, jos työnantajapiirit onnistuvat saamaan tahtonsa lävitse taantumuksellisen lainlaadinnan tiimoilta.

Kuten näkyy, mr. Jodoin on hyvin tietoinen siitä, mitä on maassamme nyt tapahtumassa ja mihin työnantajapiirit poliittisten kenttätyön tekijäinsä avulla pyrkivät. Valitettavasi hänen ehdotuksensa ja esityksensä eivät vastaa lähestulkoonkaan tilanteen vaatimuksia. Toisaalta on kuitenkin syytä uskoa, että kun mr. Jodoin näistä asioista puhuu kevättalvella pidettävässä CLC:n konventionissa, hänellä on silloin monipuolisempia ja tehokkaampia ehdotuksia ammattiyhdistysväelle, mitä hän nyt viitoitti torontolaisille liikemiehille.

* * *

Vaikka valtionvarainministeri Fleming ei puhunut suoranaisesti halaistua sanaa työnantajain ja työläisten välisistä suhteista täällä Canadassa, niin hänen koko puheensa sisältö liittyi kuitenkin saumattomasti siihen kuvaan, minkä mr. Jodoin esitti puheessaan.

Mr. Fleming puhui Canadian Clubin kokouksessa Torontossa ja hän puolestaan korosti, että huomioonottaen kilpailun kiristymisen maailman markkinoilla, kaikenlainen teollisuusriita olisi Canadassa mielettömyyttä. Jatkaen edelleen tätä teemaansa mr. Fleming sanoi, että lisääntyvä erimielisyys työläisten ja työnantajain välillä voi kehittyä avoimeksi taisteluksi, elleivät osapuolet pääse asioista yhteisymmärrykseen.

Tähän asti hänen esityksensä edustavat kaunista teoriaa. Kukaan meistä ei halua aiheetonta taistelua. Kukaan ei olisi rauhallisesta eteenpäinmenosta iloisempi kuin juuri työväenluokka.

Mutta työväenluokalla ei ole hallitusvaltaa tässä maassa, eikä se voi niinmuodoin asioita järjestää oman mielensä mukaisesti. Kapitalistisessa talousjärjestelmässä vallitsee viidakon laki, missä pienet ja heikot joutuvat suurten ja voimakkaiden syötäviksi. Suurpääoman uskontunnustuksena ja päämääränä on enimmäisvoittojen tavoittelu. Tämä on täydellisessä ja sovittamattomassa ristiriidassa työtätekevien pyrkimysten kanssa, joiden tavoitteena on säädyllinen elintaso ja parempi elämä tieteen ja tekniikan kehityksen ansiosta. Työläiset tietävät, että he eivät saa heille kuuluvaa palkkalisää, elleivät he järjesty ja vaadi parannuksia järjestövoimansa avulla. Tässä kohtaavat toisensa suurpääoma ja työtätekevät — kapitalisti- ja työväenluokka, eikä mikään voi poistaa tätä ristiriitaa kapitalismin olosuhteissa.

Mutta mitä ehdottaa valtionvarainministeri Fleming? Puhuessaan taistelun "mielettömyydestä" sekä työnantajain ja työläisten välisen taistelun välttämisestä, mr. Fleming sulkee tahallaan silmänsä siltä tosiasialta, että työnantajapiirit hyökkäävät nyt rajusti ja laajalla rintamalla työväenliikettä, erikoisesti ammattiyhdistysliikettä vastaan, kuten mr. Jodoin aivan oikein totesi. Ja vedotessaan tässä tilanteessa "suureen yleisöön" luokkarauhan säilyttämiseksi, mr. Fleming vetoaa asiallisesti puhuen siihen, että työläisten täytyisi kauppakilpailun kiristymisen nimissä alistua suurpääoman edessä siihen, että heidän unionturvaansa heikennetään — mikä auttamattomasti tarkoittaa työtäekevien elintason huonontamista.

Ja ettei kenellekään jäisi mitään epäselvyyttä, mihin mr. Fleming todella pyrkii, hän vaati mahdollisimman voimakkaasti "kustannusten" alhaalla pitämistä, mikä antaa porvaripropagandisteille tarkoituksellista tukea siinä, että "palkankorotukset vaarantavat ulkomaanmarkkinoitamme ja siksi ne ovat pahasta".

Valtionvarainministeri Fleming tietää luonnollisesti että suurpääoman suuret ja yhä kasvavat voitto-osingot sekä nykyinen mieletön varustelukilpailu ovat todellisia kustannusten lisääjiä — mutta hän vaikeni niistä kuin hauta ja antoi tarkoituksellisesti vettä niiden myllyyn, jotka valheellisesti selittävät, että "korkeat palkat" ovat muka päätekijänä kustannusten (tavarain hintojen) nousussa.

Kysymys on siis loppukädessä eri luokkien välisistä eduista ja niiden aiheuttamista yhteentörmäyksistä. Mutta samalla kertaa on kysymys myös maamme kansallisetuista. Suurpääoman etujen hyväksi mr. Fleming aliarvioi ulkomaankauppamme merkitystä ja tärkeyttä. Mutta Canadalle on sittenkin suuri kauppamahdollisuus, jos vain halutaan. Jos työläisillä ja farmareilla ja muille pienten tulojen varassa eläville riittävästi varoja omien tuotteittensa hyväksikäyttöä varten, niin mikään ulkomaankauppa ei pelasta meitä kansakuntana uudesta "ylijäämäpulasta". Kansakunnan ja myös valtion etu vaatii sekä työtätekevien yleisten palkkojen ja elintason tuntuvaa korotusta työläisille, farmareille ja kaikille pienituloisille. Siis myös kansallisetujen nimissä on katsoen oikeus ja kansan enemmistön, työtätekevien puolella.

Miten voimakkaan jäljen jättivät Hiroshiman ja Nagasakin a-pommit

Yhdysvaltain poliittisella ja sotilaalliselle johdolle on vähitellen alkanut käydä tajuttavaksi, minkälaisen ja miten voimakkaan jäljen maailman yleiseen mielipiteeseen jättivät Hiroshiman ja Nagasakin yllä räjähtäneet atomipommit. Se lentäjä, joka koneineen kuljetti ensimmäisten ydinaseitten helvetinlieskat noiden japanilaisten kaupunkien taivaalle, käsitti tekonsa sovittamattomuuden nopeammin; hän luhistui muutamassa vuodessa täydelleen sekä moraalisesti että henkisesti. Kuitenkin — eihän olisi pudottanut niitä, olisi sen tehnyt joku toinen. Mutta nyt alkavat nekin piirit, jotka ovat vastuussa atomipommin uhreista, ymmärtää, että tehty olisi ollut paras jättää tekemättömäksi, ehkäpä ei niinkään ihmisuhrien suunnattoman määrän vuoksi, vaan sen epäedullisen vaikutuksen vuoksi, mikä syöpyi lähtemättömästi ihmisten mieliin.

UUDENTYYPPISTÄ MARSHALL-APUA

Kenraali George Marshallin nimi tuli 2. maailmansodan jälkeen tunnetuksi erikoisesti nk. Marshall-avun yhteydessä, jonka puitteissa Yhdysvallat tarjosi taloudellista tukea alikehittyneille maille. Mutta kukapa olisi saattanut arvata, että kenraali Marshallista olisi apua vielä hänen kuoltuaankin? Näin on joka tapauksessa käynyt.

Äskettäin saatettiin — nimittäin julkisuuteen haastattelu, jonka kenraali Marshallin sanottiin antaneen vähän ennen kuolemaansa. Mikäli meidän on luottaminen amerikkalaisiin lähteisiin, oli kenraali edelleen kieltänyt julkaisemasta haastattelua ennen kuin hän olisi kuollut. Tällainen julkaisukielto vaikuttaa kuitenkin hyvin omituiselta, lausunto kun ei sisällä mitään sellaisia asioita, joita ei yhtä hyvin olisi voitu julkaista jo vaikkapa vuosi sitten.

Haastattelulausuntoa lähemmin tarkastellessa joutuukin väistämättömästi päättelemään, että koko haastattelu on täydellinen väärennys, vieläpä erittäin tökerö sellainen. Hiroshiman ja Nagasakin tuhoajat yrittävät pestä käsistään ihmisnokea ja pyrkiessään puhdistautumaan kenraalin suuhun sellaisia sanoja, jotka ovat heidän kannaltaan edullisia. Myös he käyttävät hyväkseen "Marshall-apua", vaikkakin aivan uudella tavalla.

"ME EMME TIENNEET . . ."

Koko tämän koristeellisen Marshall-haastattelun ydin on siinä, että pudottaessaan ensimmäiset atomipomminsa Japaniin amerikkalaisilla sodanjohtajilla ei ollut aavistustakaan, että nuo aseet tekisivät niin kovin ikävää jälkeä. Mutta ottakaamme suora lainaus: "Kenraali Marshall kertoi, että amerikkalaiset eivät tunteneet pomminsa tehoa pudottaessaan sen ensi kertaa Japaniin."

Tällainenhan on todella harvinaista, ellei peräti ainutlaatuista koko historiassa — joukko sotilasjohtajia käyttämässä uudentyyppistä asetta tietämättä, mitä se voi olla ennä tottakaan. Onhan todisteita, jotka päivänselvästi kumoavat kenraali Marshallin "haastattelun" keskeisen väitteen.

EDUSTAJA ROBERT JUNGK

Useimmille lukijoistamme nimi Robert Jungk lienee tuntematon, vaikka hänen tärkein teoksensa, ensimmäinen maailmassa kirjoitettu täydellinen atomitutkimuksen historia, on ilmestynyt nimellä "Tuhansia aurinkoja kirkkaampi". Jungk valmistautui tutkimukseensa keräämällä valtavan määrän materiaalia, haastattelemalla jokaista vähänkin huomattavampaa amerikkalaista atomitiedemiestä ja sotilashenkilöitä, kaikkien asianomaisten perheenjäseniä, jopa penkoi luvan saatuaan lävitse näiden kirjeenvaihdonkin. Tuloksena oli dokumenteineen, jonka todistusarvo on kumoamaton.

Jungk kertoo ensimmäisen koepommin laukaisemisesta Nevadan autiomaassa mm. seuraavaa:

"Ja sitten kaikki kävi uskomattoman nopeasti. Kukaan ei nähnyt itse atomisalaman välähdystä, vaan ainoastaan sen häikäisevän kajastuksen taivaalla ja vuorilla. Ken näki sen, näki paljon. Kun ne kajastukset, tulipallon, joka laajeni laajenemistaan. 'Hyvä Luoja, ovatko ne pitkätukkaiset päästäneet kontrollista?' huudahti muuan korkea-arvoinen upseeri. Carson Mark, teoreettisen osaston pätevimpiä kykyjä, ajatteli — että hän on järkensä sanoiksi toista — että tulipallo laajeni laajenemistaan kunnes se ahmaisisi itseensä taivaan ja maan. . . . Kenraali Farrel: 'Koko maailma on yhtäkkiä valkaistu valoon, jonka kirkkaus oli monta kertaa suurempi kuin keskipäivän aurinkon. Kolmekymmentä sekuntia myöhemmin tuli räjähdys, ilmanpaine iski ihmisiin ja esineisiin, ja melkein heti sen jälkeen kuului kova, kammottava yhtämittainen jyrinä, joka ennusti viimeistä tuomiota, ja se sai meidät vaistoamaan, että me, maan matoset, olimme tehneet jumalaiseltain häväistyksen, ja että olimme tähän asti kaikkivaltiaan hallinnassa."

Lainattakaamme vielä palanen saman kokeen kuvauksesta:

"Jopa niinkin viileä järkimies kuin Enrico Fermi, joka edellisinä viikkoina käydyissä keskusteluissa oli tyynesti sanonut: 'Alkää kiusatko minua tunnonvaivoillanne. Tämähän on sentään kaunista fysiikkaa' — oli syvästi järkyttynyt. Hän joka ei koskaan sallinut kenenkään toisen ohjata autoaan, antoi sen jälkeen ajamaan takaisin Los Alamosiin ja istui kuljettajan paikalle . . . kai malttinsa takaisin kenraali Groves. Kun muuan tiedemiehistä melkein kyyneleet silmissä tuli juosten paikalle, koska odottamattoman voimakas räjähdys oli tuhonnut "nollapisteen" lähellä kaikki hänen havainto- ja mittausvälineensä, Groves lohdutti miestä: "No, jos työvälineet eivät ole pysyneet koossa, paukku on ollut aika vahva. Ja pommin tehon me juuri halusimmekin saada selville."

Tällaiset olivat tunnelmat tarkkailuasemalla, joka sijaitsi yhdeksän kilometrin päässä pommin räjäyttämispisteestä. Mutta nyt, kuolemansa jälkeen julkaistussa haastattelussa "Kenraali Marshall kertoi, että amerikkalaiset eivät tunteneet pomminsa tehoa pudottaessaan sen ensi kertaa Japaniin . . ."

EI EDES MacARTHUR TIENNYT . . .

Ei ole tilaa tässä yhteydessä käydä esitetlemään yksityiskohtaisesti kaikkia niitä päättömyyksiä, joita kuolleen kenraalin suuhun on sijoitettu. Otettakoon niistä kuitenkin yksi esimerkki:

"Vasta muutamaa minuuttia ennen niiden (so. atomipommien — AIR.) käyttöä sai kenraali MacArthur tietää, että Japaniin pudotettaisiin atomipommi."

MacArthur oli Hiroshiman ja Nagasakin pommitusten tapahtuessa liittotutuneiden Tyynen meren rintaman ylipäällikkö. Mutta hänkään ei siis tiennyt koko asiasta ennen kuin "muutamaa minuuttia" aikaisemmin!

Kuitenkin juuri kenraali MacArthur oli jo kaksi kuukautta ennen pommitusta allekirjoittanut käskyn, jossa kiellettiin ilmavoimia toistaiseksi pommittamasta Hiroshimaa ja Nagasakia. Miksi? Senvuoksi, että mainittujen kaupunkien väestö saataisiin tuuditettua turvallisuudentunteeseen. Ja todellakin, kun yksinäinen B-29-pommittaja ilmestyi elokuun 6. päivänä 1945 keskellä kirkasta päivää Hiroshiman taivaalle, vaivautui tuskin kukaan kaupungin asukkaista menemään suojakaivantoihin — jotka muuten eivät tosin mitään auttaneetkaan. Kaikki näkivät Paul Tibbetsin ohjaamassa ja hänen äitinsä nimen mukaan kastetussa (.) "Enola Gay"-pommittajassa vain vaarattoman, muodostelmastaan eksyneen viholliskoneen. Kenraali MacArthurin väärään turvallisuudentunteen herättämiseen perustuvan sotajuonen saattaa sanoa onnistuneen suurenmoisesti — varsinkin ottaen huomioon, että hän sai tiedon koko asiasta "vasta muutamaa minuuttia ennen niiden käyttöä".

ENTISTÄ LIKAISEMMAT KADET

Jungk osoittaa teoksessaan lukuisten, virallisten asiakirjojen avulla, että Japanin antautuminen oli vain ajan kysymys. Sen meriyhteydet olivat käytännöllisesti katsoen tuhoutuneet ja koko maa oli hitaasti kuolemassa nälkään. Yhdysvaltain ilmavoimat ryhtyi täydentämään saartoa miinoittamalla Japanin satamia, mutta muuan amerikkalaisista sotilasjohtajista keskeytti tämän toiminnan yhdellä nimikirjoituksensa pyyhkäisyllä. "Hän tiesi 'paremman keinon'" — atomipommin. "Satamien miinittaminen ei ole sankarillista eikä ilmavoimien arvon mukaista", perusteli hän päätöstään.

Tämä mies oli kenraali Lauris Norstad, nykyinen Atlantin-liiton Euroopassa olevien joukkojen ylipäällikkö.

Ei tarvitse omata suuriakaan ennustajan lahjoja sanoessaan, ettei USAn sodanaikaisen johdon onnistu pestä käsiään atomirikoksestaan. Jungk luonnehti atomipommien käytön näin: "Ja tuhansien mitä korkeinta tunnollisuutta edustavien yksilöllisten toimintojen summa johti lopulta tekoon, joka osoittautui pöyristyttävää suuruusluokkaa oleväksi kollektiiviseksi tunnottomuudeksi."

Mutta vielä likaisemmaksi käy asia, kun yritetään puhdistautua asettamalla perättömiä lausuntoja suuhun vainajalle, joka ei voi enää puolustaa itseään. — A.I.R.

— Lasikuitumuovista valmistettu kuorma-auton ohjaushytti painaa noin 400 paunaa kun vastaavan metallisen hytin paino on 600 paunaa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

J. A. Heino, Sudbury, Ont., täyttää sunnuntaina, tammikuun 17 p:nä 85 vuotta.

Vili Kujansuu, Mattawa, Ont., täyttää lauantaina, tammikuun 16 päivänä 65 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

"MAANPUOLUSTUKSEN" HÖLMÖYS

Yhdistetyn Kuninkaallisen Instituutin kokouksessa marraskuun 4 päivänä piti Britannian ammuskontrolleri kenraaliluutnantti sir John Cowley Lontoossa luennon, minkä yhteydessä hän varoitti, "että jos me käytämme tai jos käytetään megaton-pommeja, niin joudumme pakosta häviölle ja sitä seuraa onnettomuus".

Luennon esittämänä ajatuksena oli "että megaton (ydinasepommin voimayksikön määritelmä) pommia vastaan ei tunneta mitään puolustuskeinoa.

Canadalainen lähetystö, johon kuului ulkoministeri Green, valtionvarainministeri Fleming ja puolustusministeri Pearkes sekä alasihteeri Robinson tapasi Pariisissa NATO-liiton muita edustajia hyväksyen ja antaen lupauksen, että Canada tulee käyttämään 400 miljoonaa dollaria ääntä nopeammin kulkevien lentokoneiden hankkimiseksi NATO-eskaaderielle.

Canadassa sijoitettu käyttämään yli kolmannesmiljardia dollaria Britannian ilmavoimiin tässä välittämättä.

Tavallinen äly sanoo, että miten lentokone voi olla tarpeellinen, joka ei ole nopeampi tai kilpailla ohjusten kanssa, mitkä kulkevat fantastisella nopeudella ja korkeudessa. Hyökkäyksessä ääni lentokoneista ei tule suurta apua.

Miksi sitten sellainen lupaus annettiin?

Epäilemättä tämän lupauksen antajilla oli parhaat mahdollisuudet NATO:n maailmanlaajuisiin apua silmälläpitäen. Mutta he erehtyivät siinä mitä tekivät, ja suuri osa tästä $400 miljoonan summasta käytetään asiantuntijain selostuksen mukaan sellaiseen tarkoitukseen, mikä tulee pakosta epäonnistumaan ennen valmistumistaan. — Guelph Mercury.

Arvatkaapa . . .

. . . kuka pitää siitä, että lapset käyvät koulua.

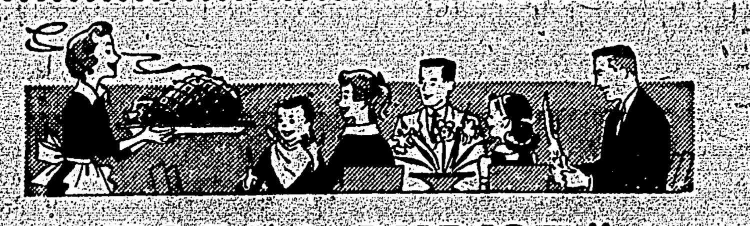

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Mustatkin hoitavat terveyttään

Ghana on astunut itsenäisenä valtiona ihmisten tietoisuuteen. On ehkä mielenkiintoista saada tietää asiatuntijan kuvauksen perusteella kuinka sen mustaihoiset kansalaiset kauneuttaan hoitavat.

Ghanan naiset käyttävät mustaa puuteria ja se on hyvin tärkeätä ainetta heidän käsityksensä mukaan kauneuden lisäämisessä, sillä he saavat tummaan ihonsa himmeyden, siis aivan samassa tarkoituksessahan valkeatkin naiset käyttävät puuteria ihon kiillon poistamiseksi.

Mustan naisen ylväs ryhti, hillitty liikehtiminen ja sulava kävely johtuvat lähinnä siitä, että hän kantaa kaikki kuormansa: pyykkivaatteita, jamsin juurta, palmunlehtikasoja, kassavan varsia päänsä päällä. Kun on kannettavana suuri tai pienikin kuorma päälaella, ei voi liikkua hyppien ja keikkuen miten tahansa, vaan on pysyteltävä arvokkaasti pää melkein liikkumattomana, hartiat kauniisti jännittyneinä. Mustan naisen kauniiseen kävelytapaan vaikuttavat tietysti vielä sandaalit ja hänen kapea mabunsa, nilkkoihin asti ulottuva hameensa, joka estää liian rajut liikkeet.

Vastasyntyneen tytön vaatettaminen alkaa jo viikon vanhana, jolloin tyttölapsi saa ensimmäiset naisenmerkkinsä, kultaiset korvarenkaat pieniin mustiin korvanlehtiinsä. Samalla hän saa kapean punaisen helminauhan kaulaansa ja polvitaipeisiinsa samoin helmistä tehdyt polvirenkaat.

Kun tyttö sitten osaa kävellä, puetaan hänet hieman täydellisemmin. Hän saa kapean, punaisen vaatekaistaleen, joka kulkee jalkojen välitse ja on kiinnitetty edessä ja takana lanteiden ympäri kiertävään korallinauhaan. Tuo vaate ei tietysti huolettomalla kantajallaan pysy aina sille tarkoitetulla paikallaan, vaan roikkuu punaisena häntänä mustien jalkojen välissä.

Isoilla tytöillä on mabu. Se on suorakaiteenmuotoinen kangaskappale, joka kietaistaan lanteille ja sidotaan nauhalla. Aina se on niin alhaalla, että sen ja navan välillä on paljasta ihoa ainakin kämmenen leveyden verran.

Kuta isommaksi tyttö kasvaa sitä enemmän hänellä on koruja. Helminauhojakin hän saattaa kantaa niin monta kuin mihin varat riittävät, kunnes pääsee miehelään. Aviovaimolla saa olla vain yksi ainoa helminauha.

Musta mies antaa tukkansa tavallisesti kasvaa melko luonnollisena, mutta kuitenkin hänellä on siinä usein partaveitsellä ajettu jakaus. Mustan naisen kampaus vaatii paljon työtä ja aikaakin. Tavallisin arkikampaus on parikymmentä lyhyttä lettiä tai oikeastaan hiustupsua, jotka ovat jäykäksi kierretyt karhulangalla. Juhlakampaus on tietenkin vielä monimutkaisempi.

Erikoisen huolellisesti somistetaan naimaikäisiä tyttöjä sitä juhlaa varten, jossa heidät näytetään kokó kylälle, sillä tyttöjen komeudesta näkyy vanhempien maku ja varallisuus.

Tytön kihara tukka vedetään suoraksi joka suuntaan ja jäykistetään jollakin rasvalla tai myös savella ja mudalla. Mahdollisimman paljaaksi saadulle päälaelle asetetaan kumolleen käännetty kurpitsankuoren puolikas, joka peitetään huolellisesti edellämainituin tavoin kovitetulla tukalla. Sitten koristetaan tämä omalaatuinen hiuslaite kultaisilla, suuripäisillä neuloilla, jotka pistetään siihen upeasti kallelleen.

Toisinaan taas ajetaan tytön pää kokonaan paljaaksi tai myös ruutuihin, joka toinen ruutu kähärää villavaa tukkaa ja joka toinen mustaa kiiltävää ihoa. Aivan paljaspäisiksi ajellut tytöt ovat ihmeellisen näköisiä, ikäänkuin niin hengistyneitä, että heistä on aine karissut aivan tyystin pois. Yleensä nämä mustat tytöt ovat kovin hoikkiakin.

Juhla-asun merkkinä on mustilla tytöillä kalkkikivellä vedettyjä valkoisia viiruja ja kuvioita käsivarsissa ja selän yläosassakin. Kuitenkin voi valkoisella liidulla koristautuneen nuoren naisen tavata arkipäivänäkin. Silloin jo kaukaa tietää, että hänellä on jokin ilonpäivä, tai voipa hän yksinkertaisesti olla vain iloisella mielellä, sen suurempaa syytä ei tarvita.

Jos hän taas on vihreäksi vedetty, ei ole syytä puhutella häntä kuten tavallisessa mielentilassa olevaa, sillä hänellä on surua, ehkä ei kuolemaa tai sairautta, vaan pelkää mielenhaikeutta, joka ei iloa siedä.

Musta nainen pitää koreilemisesta, mutta kenties hän pitää vielä paljon enemmän harvinaisista herkuista. Niinpä kerrotaan: karkeaihoinen musta nainen oli häpeissään, koska hänellä oli karkea iho. Mutta kun hänen aviopuolisonsa antoi hänelle lahjaksi ihovoidetta, jotta hän voitelisi kehoaan sillä, hän pani voiteen pataan ja söi sen.

SITÄ JA TÄTÄ

VAARA SELOSTUS

Yhdysvaltain entinen presidentti Herbert Hoover, jonka aina väitettiin puhuvan totta, tunnustaa tehneensä virheen ainakin yhden kerran eläissään. Hän oli päässyt nuoruudessaan geologisen retkikunnan palvelukseen muulinajajaksi ja eräs muuli kuoli. Hän kirjoitti, että muuli oli vasemmalla takajalallaan kynsinyt oikean korvansa takaosaa, jolloin jalka oli joutunut takerruksiin suitsen remmiin ja muuli tukehtui kuoliaaksi.

Sisäministeri ei uskonut raporttia todeksi ja määräsi Hooverin maksamaan muulin hinnan $85.

— Vehnän, ohran ja muita siemenlajeja on löydetty joistakin Egyptin vanhimmista hautaholveista.

— Neuvostoliitossa on alettu valmistaa johdinautoja, joihin mahtuu 200 matkustajaa.

PÄIVÄN PAKINA

Tapaus: "Valkoisen hevosen varjo"

Jokin aika sitten hätkähdytti kaikkia ajattelevia canadalaisia uutistieto, että jättiläiskokoinen amerikkalainen autoyhtiö (GM) oli kieltäytynyt esittämästä sille "tilauksesta" valmistettua TV-näytelmää siitä syystä, kun yhtiö ei tykännyt näytelmän sisällöstä.

Kuten on meidänkin lehdessämme kerrottu, Canadan yleisradio (CBC) esiintyi tällöin kiitettävällä tarmokkuudella ja esitti tämän "Shadow of a Pale Horse" (kaiketi "Valkoisen hevosen varjo) näytelmän siitä huolimatta, vaikka k.o. yhtiö kieltäytyi tämän esityksen maksamisesta mainostuksillaan.

Tässä yhteydessä meitä ei kiinnosta niinkään paljoa tämän näytelmän sisältö ja taiteellinen taso. Riittää kun toteamme, ettei se sisällöltään ollut niinkään "raaka" kuin monet jännärit, vaikka yhtiö kieltäytyi sen esittämisestä filmissä esitettyyn hirttämiskohtaukseen vedoten. Toisaalta kaikki tätä näytelmää seuranneet myöntävät kernaasti, että monta taiteellisesti kehnompaa tuntia he ovat TV:nsä ääressä istuneet.

Olkoon näiden asiain kanssa kuitenkin niin tai näin, mutta perustavaa laatua oleva ja erittäin tärkeä kysymys on tämä: Missä määrin ja kenen hyväksi suuryhtiöt sensuroivat ja kontrolloivat meidän TV-ohjelmistoamme yleensä? Oliko "Valkoisen hevosen varjo"-tapaus erillinen, vai kuvaako se yleisesti käytännössä olevaa tapaa? Kontrolloiko kaikkivoipa dollari sen, mitä meille TV:stä suvaitaan antaa ja mitä ei anneta? Onko dollari turmellut ja mädännyttänyt TV-ohjelmistonkin samalla tavalla kuin se on turmellut ammattipainin ja ammattiurheilun yleensä?

Eräs vastikään ilmestynyt amerikkalainen julkaisu kertoo, miten erään hyvin tunnetun dramaattisen TV-näytelmän järjestäjäyhtiö asiaan suhtautuu. Väiteltyään näytelmäkirjailijan kanssa eräästä näytelmästä, k.o. sponsor- eli järjestäjäyhtiön edustaja kirjoitti kirjailijalle kirjeen:

"Meidän tavoitteemme on yhtiön kuva (image). Me haluamme muodostaa mahdollisimman ystävällisen kuvan. Me emme halua loukata katselijaa emmekä kehittää epäystävällistä suhtautumista tuotteisiimme, (s.-minä en perusta rahtuakaan siitä minkälaisen dramaattisen vaikutuksen näytelmänne loppu antaa. Teidän näytelmänne loppu on kiistaa aiheuttava. Sen vuoksi se on väärin. Jos se loukkaa yhtäkin heppua (slop) jossakin, jolla on puolidollaria taskussa minun tuotteitani varten, se on silloin väärin ja se jää pois. Väittelyn loppu."

Melko selvää puhetta! Mikä ei mainostajaa syystä tai toisesta miellytä, sitä ei liioin yleisölle anneta!

Canadian Tribunen pakinoitsija Leslie Morris kiinnittää viimeksi ilmestyneessä numerossa huomiota tähän samaan ilmiöön ja viittaa eräisiin yhtä räikeisiin esimerkkeihin seuraavasti:

"Playhouse 90" näytelmässä olisana "kaasukammio" . . . kuvattaessa Dachaun ja Buchenwaldin hirmutapahtumia. Näytelmän yksi sponsor- eli mainoslaitos oli kaasuyhtiö. Niin poistettiin sana "kaasukammio", ettei joku "heppu" vetäisi sellaista johtopäätöstä, että kaasua voidaan käyttää ihmisten tappamiseenkin."

Jotkut TV-ohjelman tuottajat suuttuvat ja puhuvat asiat halki. Yksi heistä kirjoitti:

"Se on minun tietääkseni ainoa taiteenhaara missä liikeasiat kapuavat niin nopeasti ja häpeämättömästi samalle vuoteelle. Te tiedätte kumpi niistä tulee vietellyksi."

. . . Eräs TV-näytelmien kirjoittaja sanoo: "Ette voi kirjoittaa TV:ta varten tuntematta alinomaa, että joku katselee olkapäänne yli."

Hän tietää mistä puhuu. Hän kirjoitti näytelmän "Sumu" (The Fog), kuolettavasta kaasusta, mikä lopulta todettiin suuren tehtaan savupiipusta tulleeksi myrkylliseksi kaasuksi. Se ostettiin "Studio One" ohjelmistoon. Westinghouse hylkäsi sen. Samoin Playhuose 90. Lopulta Climax osti sen ja myi Chrysler-yhtiölle. Yhtiön ohjeiden mukaisesti kirjailija kirjoitti näytelmästä uudelleen 40 sivua, riistäen todellisen sisällön siitä, mutta kun yhtiö vaati sumunkin poistamista näytelmästä, niin silloin hän käveli vihapäissään pois. Yhtiö omisti hänen näytelmänä ja kun se lopulta esitettiin, ihmisten tekemästä paheiden myrkystä tuli vaaraton pahentaja, viaton luonnonilmiö ja läheisyyden suo . . .

Tällaista on siis "dollarikulttuuri". Sillä ei ole suurtakaan eroa verrattuna niihin ammattipainehin, missä villin lännen elokuvien malliin "paha" mies, joka lyö, potkii ja puree aikansa ja sitten "hyvä" mies, joka ihmeellistä kyllä, ei saa naarmuakaan potkuista, lyönneistä ja puremisista, selviytyy kuitenkin yleisön suureksi riemuksi "voittajana"!

Mutta missä määrin ylläesitetyt esimerkit kuvaavat todellisuutta yleisestä käytännöstä?

Amerikkalaisyhtiöt kuluttivat v. 1959 $1,315,000,000 TV-mainostukseen — ja se on hirveän suuri rahasumma. Ilmoittajat maksavat siis viulut ja määräävät luonnollisesti myös tahdin. Suuret mainosyhtiöt ovat kiintyneitä taiteeseen vain sikäli kuin siitä on niille taloudellista hyötyä. "Me olemme liikemiehiä ja ostamme (TV:ssa) mainosaikaa liiketarkoituksiin", sanoi heistä yksi. "Meitä ei kiinnosta taiten edistäminen (sponsor)."

"Tää korutont' on kertomaa."

— Kiinsäkoura.

MOSKOVAN JÄÄKIEKKO-JOUKKUE SAAPUU PIAN

Toronto. — Moskovan jääkiekkojoukkue, joka tulee pelaamaan kymmenen ystävyysottelua Canadassa, saapuu Maltonin lentoasemalle Torontoon ensi lauantaina.

Canadan amatöörijääkiekkoliiton sihteeri George Dudley sanoi viime maanantai-iltana, että moskovalaisten piti saapua perjantaina, mutta joukkueen eräs virkailija oli ilmoittanut puhelimella Moskovasta, että viisumien myöhästymisen takia he myöhästyvät yhden päivän.

Matka Moskovasta tapahtuu Pariisin, Lontoon ja Montrealin kautta. Torontoon saavuttuaan vierailijat matkustavat heti bussilla Kitcheneriin, missä ensimmäinen vierailuottelu suoritetaan Kitchener-Waterloo Dutchmen -joukkuetta, Canadan olympialaisjoukkuetta vastaan seuraavan päivän iltapuolella.

Moskovalaiset saapuvat Torontoon maanantaina ja pelaavat tiistai-iltana Whitby Dunlops-joukkuetta vastaan. Heti pelin jälkeen he matkustavat Windsoriin, missä seuraavana iltana kohtaavat Bulldogs-joukkueen. Sieltä jatkuu matka ensin Fort Williamiin ja sitten länneIle. Kaikkiaan kuuluu ohjelmaan 10 vierailuottelua.

Vierailevaan joukkueeseen kuuluu kaikkiaan 19 peluria, jotka oli valittu viidestä moskovalaisesta jääkiekkojoukkueesta. Tass-uutistoimiston antaman tiedonannon mukaan joukkueeseen ei kuulu yhtään niistä Neuvostoliiton jääkiekkoilijoista jotka muodostavat olympialaisjoukkueen. Neuvostoliiton olympialaisjoukkue on parhaillaan vierailumatkalla Ruotsissa.

N-liitossa lääkäreitä

Lontoo. — Neuvostoliitossa on nyt 80,000 lääkäriä, eli enemmän kuin missään muualla kutakin asukasta kohti, tiedoittaa Neuvostoliiton tietotoimisto Tass.

KIRJOJA
kaikille

KOTI- JA ULKOMAISTEN KIRJAILIJAIN TEOKSIA

VÄINÖ LINNAN UUSI ROMAANI NYT SAATAVANA

Väinö Linna:
TÄÄLLÄ POHJANTÄHDEN ALLA
459 SIVUA HINTA SID. $3.50

● VÄINÖ LINNAN, "Tuntemattoman sotilaan" maailmankuulun tekijän, uudessa romaanissa elää syrjäinen hämäläiskylä alkuvoimaista, maanläheistä, luonnonvaraista elämäänsä kansamme suurina murroskausina. Kolmiosaiseksi muodostuvan teoksen ensimmäisen niteen ajallisina rajakohtina ovat helmikuun manifestia edeltänyt vuosikymmen ja ensimmäisen maailmansodan aatto. Keskeisen aihepiirin muodostavat Pentinkulman torppariperheiden, talollisen, kartanoherran ja pappilaväen toinen toisiinsa punoutuneet kohtalot ja niihin vaikuttavat ajassa liikkuvat mullistavat virtaukset.

Väinö Linna:
MUSTA RAKKAUS
212 SIVUA HINTA SID. $2.50

● "MUSTA RAKKAUS" on romaani suuresta, tuhoavasta intohimosta, työläiskorttelissa tapahtuva Othellon-tarina. Kirjan päähenkilöinä ovat leskeksi jääneen työläisen ainoa tytär Marjatta ja varaton tekniikan opiskelija Pauli, jotka sattumalta tutustuttuaan rakastuvat toisiinsa sokeasti. Vastuuton, hölläsuinen Unto on kuitenkin tätä ennen kerran vietellyt kokemattoman Marjatan. Paulissa herää ensimmäisen huumauksen jälkeen epäilyksiä, jotka tytön onnistuu hätävalheillaan vaimentaa. Mutta kun Pauli pian saa kuulla asian oikean laidan, kehittyvät tapahtumat väkeväksi rakkauden, mustasukkaisuuden ja kuoleman tragediaksi.

Ross Lockridge, Jr.:
Kiihkeä lemmentarina Amerikan romanttiselta aikakaudelta.
SADEPUUN MAA
477 SIVUA HINTA SID. $3.75

● SADEPUUN MAA on värikäs kuvaus siitä amerikkalaisesta sukupolvesta, jonka sielussa kamppailevat suuret ihanteet ja väkevät intohimot — vastakkaiset voimat, jotka syöksyvät koko maan sisällissotaan. Romaanin päähenkilö John Shawnessy on puritaanisen lääkäriperheen vaikutteille altis poika, uneksija joka nuoruudessaan kaavailee itselleen suurmiehen osaa muotojaan hakevassa amerikkalaisessa yhteiskunnassa. Retkeillessään kotiseutunsa läpi virtaavalla salamyhkäisellä joella, jonka varsilta hän etsii tarunomaista sadepuuta, elämän puuta, hän tapaa Nell Gaitherin, vaalean ja raikkaan kaunottaren. Nellin kilpailijattareksi tulee kuitenkin Susanna Drake, tumma ja arvoituksellinen tyttö, jonka suonissa on kohtalokas pisara vierasta verta. Nuoren kiihkeän rakkauden, sen voittojen ja tappioiden, mahtavana taustana ovat sisälissotaan ajautuvan kansan kiivas elämänrytmi, voimakkaasti leimahtelevat intohimot ja vihdoin verinen sota, jonka pyörteissä yksityisten ihmisten kohtalot lopullisesti muotoutuvat.

Aleksis Kivi:
KOOTUT RUNOT
443 SIVUA HINTA SID. $2.75

● ALEKSIS KIVEN runot, joita on syystä sanottu lyyrillisen sanataiteemme ihmeluomiksi, on tässä teoksessa koottu yhteen niteeseen. Runot, sekä tekijän eläessä ilmestyneet että jälkeenjääneet, on professori Lauri Viljanen järjestänyt siten, että ne antavat lukijalle selkeän käsityksen Kiven kehityksestä lyyrillisenä runoilijana. Teoksen johdantona on professori Viljasen tutkimus Aleksis Kiven runomaailmasta.

V. Tarkiainen:
ALEKSIS KIVI
561 SIVUA HINTA SID. $2.50

● TEOS, jota yleisesti pidetään klassillisena omalla alallaan. Tämä monumentaalinen elämäkerta avaa eteemme tutkimuksen kirkkaassa valossa runoilijakohtalon, josta on tullut koko kansallemme symboli ja järkyttävä elämys. Kauttaaltaan tarkistettu ja uudistettu 5 painos. 32 sivua kuvia.

ALEKSIS KIVESTÄ MARTTI MERENMAAHAN
798 SIVUA — 650 KUVAA HINTA SID. $5.50

● SUURIKOKOINEN, 91 kirjailijaelämäkertaa käsittävä teos. Tri Vilho Suomi kirjoitti sen ilmestyessä v. 1954: "On saatu kokoon paljon aivan ensiarvoista materiaalia, luotettavia, tarkkoja ja persoonallisia tietoja. Samalla on syntynyt elävä kosketus kirjailijasta lukijaan."

SUURTEOS
TUHATYKSI YÖTÄ I-VI
6 osaa, käsittäen kolme suurta kirjaa, yhteensä 1,558 sivua. TEOKSEN HINTA SID. $9.90

● AIKUISILLE tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus ja akateemikko Martti Haavio on kirjoittanut siihen laajan esipuheen.

TEKNIIKAN PERUSKIRJA
847 SIVUA HINTA SID. $3.50

● TEKNIIKAN PERUSKIRJA — todellinen tekniikan Pikku Jättiläinen, alan perustiedot yksissä kansissa. Jokaisen eteenpäin pyrkivän ja itsekseen opiskelevan ammattimiehen, opiskelijan ja tekniikkaa harrastavan pojan ainoalaatuinen tietolähde. Yli 1000 kuvaa. Seppä, sorvari, mallinveistäjä, sähkömies, kirvesmies — melkeinpä kuka tahansa ammattimies löytää teoksesta omaa alaansa koskevan tietoutta, jota voi käyttää hyödykseen jokapäiväisessä työssään.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Moskovalaisten vierailuottelun lipuilla kysyntää

Trail. — Viime maanantaina aloitettiin täällä lippujen myynti jääkiekko otteluun, joka tapahtuu tk. 27 pnä Moskovan joukkueen ja täkäläisen "Smoke Eaters"-joukkueen kesken. Kahden tunnin kuluttua oli liput loppuunmyyty.

"Smoke Eaters" joukkueella on yhä parhain rekortti joukkueista, jotka ovat voittaneet olympia- tai maailmanmestaruuden.

Tämä joukkue voitti v. 1939 40 maailmanmestaruuden. Trailin joukkue voitti silloin kaikki 8 peliä ja vain kerran pääsi kiekko sen pömpeliin.

Euroopan matkallaan pelasi joukkue 47 peliä, joista hävisi vain yhden (4-1) Wembleyn joukkueelle Englannissa. Tämäkin joukkue oli muodostettu kokonaisuudessaan canadalaisista pelureista.

Mailin ME-mies kilpailumatkalle Yhdysvaltoihin

Melbourne. — Victorian amatööriurheiluliitto on perääntynyt kielteisestä kannastaan ja myöntänyt mailin maailmanennätyksen omistajalle, Herb Elliottille, luvan osallistua kahteen kilpailuun Yhdysvalloissa kuluvan tammikuun aikana.

Ensimmäinen kilpailu tapahtuu Los Angelesissa tammikuun 22 pnä ja toinen New Yorkissa 30 pnä. Kummallakin kerralla Elliott kohtaa Irlannin Ron Delanyn, Ruotsin Dan Wearnin ja parhaat yhdysvaltalaiset mailerit. Molemmissa paikoissa kilpailu tapahtuu sisäradalla.

Riitakysymyksessä on ollut se, kun yhdysvaltalaiset ovat vaatineet, että Elliottin managerina tulee olla yhdysvaltalainen. He ovat kyllä kutsuneet Elliottin oman valmentajan seuraamaan Elliottia, mutta eivät suostu maksamaan tämän matkakuluja.

Nyt on väliaikaisena, josko Australian amatööriurheiluliitto hyväksyy Victorian urheiluliiton tekemän päätöksen.

Boris Sten voitti Neuvostoliiton luistelumestaruuden

Moskova. — Alma Atassa viime viikon vaihteessa pidetyissä Neuvostoliiton luistelumestaruuskilpailuissa voitti yleismestaruuden uusi tekijä, jo viime vuonna loistokuntoa välähtänyt Boris Stenin. Stenin saavutti loistavan pistemäärän 186 246.

Stenin ei voittanut mitään matkaa, mutta sijoittui kolmanneksi 500 ja 5,000 metrillä. Toiseksi 1,500 metrillä ja kuudenneksi 10,000 metrillä.

Yleispisteissä sijoittui toiseksi kolminkertainen maailmanmestari Oleg Gontsharenko 187.188 pisteellä. Kolmas oli uus nimi Vladimir Gurov, joka sai 188,281 pistettä.

Ajat olivat yleensä kovia. 500 m. voitti Rafael Grafi ajalla 40 2; 1,500 m Lev Zaitsev 2.13,9; 5 000 m Kosishkin 8.09,5 ja 10,000 Zaitsev 16.42,6.

Vuoden 1956 olympialaisissa neuvostoliittolaiset Grishin ja Mihailov tasasivat 1,500 metrin mestaruuden ajalla 2.08,6, Grishin voitti 500 ajalla 40 2 ja B. Shilkov 5 000 m. 7.48,7. Ruotsin Sigge Ericsson voitti 10,000 ajalla 16.35,9.

— Punaisten verisolujen määrä veren aineosissa on noin 50 pros.

Wellandin siltarakennustyömaasta lienee tulevan lopultakin tosi

St. Catharines. — Täällä sitä vielä ollaan, siis terve ja onnea uudelle vuodelle toivon kaikille Vapauden lukijoille.

Minua nimittäin on nykäisty hihasta ja korvasta että missä vika on kun miestä ei näy missään, kaupungilla enempää kuin lehden palstoillakaan. Näin juhlien jälkeen on kaikki kuin seisahduksissa eli lamaannuksessa vaikka sitä kirjoittamista olisikin näin suurelta paikkakunnalta vaikka kirjoittaisi joka päivä niitä uutisia Vapauteen.

Mutta minun kohdalleni on sattunut se lamaannus niin, että kai sitä on näin vuoden vaihteessa uusittava sahajauhot tuonne korvien taakse kun korvat suhisevat ja suraavat ja myös otsaluuta jumottaa. Sanovat, että se on influenssaa lievässä muodossa. Tule ja tiedä mitä se on. Sen vain tiedän, että kynä ei tahdo toimia, joten se lieneekin kynän vika kun ei tule kirjoitusta lehteen.

No niin, jos sitten paikkakunnan kuulumisia. Siitä kuulutasta Homerin sillanteosta, josta on puhuttu vuosikausia, taitaa lopultakin tulla tosi. Se silta tulee ylittämään Wellandin kanavan, joka ei ole sadankaan jalan levyinen, mutta siitä huolimatta silta on rakennettava 7,000 jalan pituiseksi ja toista sataa jalkaa yläpuolelle kanavaa, jotta sen alta voivat kulkea suuremmatkin valtamerilaivat.

Sillan rakentamisen arvioidaan maksavan $17 000,000. Urakoita on annettu useammalle rakennusyhtiölle. Ensimmäisen sai St. Catharinesissa oleva ja toisen eräs hamiltonilainen yhtiö. Kevään tullen kai päästee joitakin miehiä töihin.

Toinen työmaa, josta on jo aikaisemmin mainittu, on kanavan levittäminen, joka suoritetaan talven aikana ja joka on kuulemma suoritettava loppuun ennen kevään tuloa eli ennen laivaliikenteen alkamista.

Siitä työmaasta on miesten keskuudessa ollut keskustelua, erikoisestikin siitä kuinka monta miestä sinne pääsee töihin ja kuinka kilpaa siellä pidetään kun on saatava paljon työtä valmiiksi verrattain lyhyessä ajassa. Alkuvalmisteluissa siellä ollaan jo oltu kuukauden päivät.

Sitten täällä rakennetaan parasta aikaa laitakaupungille suurta kauppakeskusta, johon tulee lukuisia kauppoja ja josta saa ostaa miltei vaikka mitä. Sillä työmaalla on kuulemma joitakin kansalaisiammekin.

Nyt kun Yhdysvaltain terästyöläisten lakko päättyi ja terästä käyttävät tehtaat saavat terästä, niin ne kai käydä hyrräävät täydellä voimalla.

Täällä vierailee parasta aikaa myös liittohallituksen transporttiministeri Hees tarkastelemassa kanavatyötä.

Kansalaisemme Jussi Kuronen Wellandista on täällä General-sairaalassa. Häntä voi tavata illalla kello 6.30—8.30. Martha, Hulda ja Matti ovat päässeet pois sairaalasta.

Ilmoista voin mainita, että lämpötila päivällä vaihtelee 25 asteesta 35 asteeseen yläpuolella nollaa päivisin ja lunta on sen verran, että sitä riittää jalan alla, vaan ei jalan päälle. — O. L.

Sault Ste. Marie, Ont.

Pyhän Marian Ev. Lut. kirkossa on sunnuntaina t.k. 17 pnä pyhäpäivän rippikoulu klo 9.45 a.p. Engl. kielinen jumalanpalvelus on klo 11 a.p. ja siinä saarnaa past. Eb. Echwantes. Seurakunnan vuosikokous on klo 3 i.p. Suomenkielinen jumalanpalvelus on klo 7.30 illalla.

Maanantaisin on partiopoikien kokous klo 6.30 ip.

Tiistaina, t.k. 19 pnä klo 8 illalla kokoontuu "Junior Ladies Aid" rva Aino Kivisön kodissa, 310 North Street.

Keskiviikkoisin on kirkkokuoron harjoitus klo 8 illalla.

Torstaisin on nuorten kuoron harjoitus klo 7.30 ja Lutterliiton kokous klo 8 illalla.

Torstaina t.k. 21 pnä klo 8 illalla on ompeluseuran kokous alasalissa. Tarjoilun järjestää rva Josefina Kalliojärvi.

Haudattiin: Kalle Vihtori Mansoniemi (Niemi), synt. maalisk. 3 p. 1889 Ikaalisissa, Suomessa. Tuli tähän maahan 1909. Kuoli äkkiä sydänhalvaukseen tammik. 5 pnä 1960. Haudattiin Langstaffin hautausmaahan tammik. 9 pnä past. M. Ahosen toimittamana. Kaipaamaan jäivät veli Fred, sisaren tyttäret, rouvat Lempi Asunmaa, Impi Kauppinen, Aileen Montgomery ja Miriam Dion, kaksi sisarta Suomessa, rouvat Lempi Salo ja Hilma Kujansuu, sekä ystävien joukko.

Martti Ahonen

Ajan hirttäminen on vaikeata

Lontoo. — Britannian päähirttäjänä aikaisemmin toiminut, 52-vuotias Albert Pierrepont etsii nyt uutta työtä — muttei hirttäjän tointa.

"Minun ei tarvitsisi enää tehdä työtä", hänen kerrotaan sanoneen. "Olen kuitenkin väsynyt toimettomana istumiseen."

Pierrepontilla oli aikaisemmin kapakka, mutta hän luopui sen liiketoiminnan jatkamisesta siksi kun hänen kapakkaansa tuli linja-autokuormittain ihmisiä vain nähdäkseen "hirttomiehen".

Naiset valmistuvat suurrynnäkköön Port Arthurissa

Port Arthur, Ont. — Olisi varmaan terveellistä kuulla täältä järvienpäästäkin jotakin naisten toiminnasta, sillä emme me nuku vaikka ollaan oltu vähän hissun kissun ja huutelematta. Touhutta on sittenkin vuoden loppuun ja alkuunkin.

CSJ:n "Aikamme naiset" järjestivät palkintotanssit ennen joulua Sanatoriumin suomalaisten sairaiden joulujuhlarahastoon ja ne tanssit onnistuivatkin kiitettävän hyvin. Ovipalkinnot on menneet voittajille, mutta voin mainita millä numeroilla ne menivät, että jokainen tietää sen: 1 No. 308, 2 No. 211 3 No. 911, 4 No. 520 ja 5 No. 426.

Naiset haluavat kiittää kaikkia palkintojen lahjoittajia ja samalla myöskin meidän kannattajiajoukkoamme ja sitä suurta työntekijäjoukkoa joka aina joutuu suurimman osan suorittamaan.

Kalkkunapalkintokilpailussa jotka järjestimme oli meitä auttamassa suuri lahjoittajien joukko ja naiset aulisti antoivat apuaan tarjoilussa ja valmistamisessa, mutta pahin puoli oli se, että kaikki naiset kai olivat liikaa syöneet kalkkunaa, ... päivällisille vaan pienemmän paikon. Kiitos vain kaikille jotka meitä auttoivat ja apuanne annoitte.

Niin sitten pitäisi tässä kertoa, että nyt meillä osaston naisilla Aikamme naisilla on suuri urakka edessä, sillä olemme ottaneet vastaan miesten antaman haasteen ja lähteneet heidän kanssaan kilpasille. Oikeastaan tämä kilpailu alkaa vasta tämän tammikuun 15 pnä virallisesti, mutta miehet kaiketi jo ottaneet vähän "förskottia". No ei se haittaa, sillä maasta se nainenkin ponnistaa ja ponnistaa että se tuntuu.

Tammikuun 19 päivän iltana on meillä naisilla ensimmäiset menot ja ne on suuren seurapelin merkeissä sekä kahvia tarjoillaan myöskin. Naiset ovat keränneet sitten palkintoja joten kannattaa tulla myöskin naisten kin.

Tämä tilaisuus on haalin yläkerrassa ravintolassa ja alkaa kello 8 illalla.

Sitten naisille tulee mahtavat ovipalkintotanssit maaliskuussa, mutta sinne lipun voi jokainen ostaa ennakolta ja päälahjana on miesten puku jonka arvo on $71.50 tai jos voittaja on nainen niin nainen saa itselleen teettää kävelypuvun mittojen mukaan kuten mieskin.

Sitten on lisänä monia pienempiä, mutta arvokkaita palkintoja, että kun naiset asettaa liput markkinoille niin ostakaa niitä ihan rutkasti.

Kamppailu jota käydään naisten ja miesten välisenä kilpailuna on varojen hankkimiseksi lämmityslaitteen uusimiseksi meidän haaliin. Meillä kun oli vain hiililämmitys ennen, niin nyt on laitettu sinne kaasulämmitys ja se tuli maksamaan monia satoja dollareita, että ei olekaan mistään pienistä eristä kysymys. Siispä me naiset kutsumme kaikkia osaston naisia Aikamme naisia ja kannattajia mukaamme sillä joukkona me voimme paljon, mutta yksilönä olemme heikkoja.

Naisten kilpailujoukkueen kokous on keskiviikkoin iltapäivällä kello 1.30. — TAS.

Suuria tulvia Syyriassa

Damaskos. — Maanantaina tänne saapuneissa raporteissa kerrotaan että Syyrian pohjoisosassa on ollut vakavia tulvia, joiden johdosta 10 henkilöä on hukkunut ja neljä henkilöä on kateissa. Ankaroiden sateitten aiheuttamat tulvat ovat rikkoneet 320 taloa.

Starilla monta rautaa tulessa

St. Catharines. — Joku sana paikallisen v. ja u. seura Starin tulevista tilaisuuksista, joita onkin kerääntynyt yhteen läjään niin paljon, että täytyy oikein lehden palstoilla selitellä ja antaa yleisönkin tietää että jotain on tulossa.

Ensiksi niistä lahjavoittotanssejsta, jotka pidetään maaliskuun 26 pnä. Pilettejä on jo jaettu. Joku voi moittia, että kylläpä antoivat paljon ja ehkä siihen on oikeuttakin sillä kaikilla paikkakunnilla missä haalit ovat käytettävänä on myöskin pulmansa millä keinoilla verot ym. kustannukset saadaan kokoon ja siinä mielessä käännytiin kaikkien järjestötointaa kannattavien puoleen saadaksemme heidän tukensa tässä asiassa.

Kuluvan kuun 23 päivänä, joka on lauantaina, on bingotilaisuus seuran huoneistolla ja silloin kaikki ovat tervetulleita tähän tilaisuuteen. Siis pitkäkää mielessänne 23 päivää.

Kuten aikaisemmin on päätetty seuran vuosikokous, joka aikaisemmin päätettiin pitää tammikuun 31 pnä, on siirretty tammikuun 24 päiväksi. Tämä johtuu siitä, että Donhaalilla on tk. 31 pnä suuri uusi näytelmä ja jos on sellaisia, jotka haluavat mennä katsomaan näytelmää ja haluaisivat olla seuran jäseniä myöskin vuosikokouksessa tehtiin tälainen muutos. Kaikkia seuran jäseniä kehoitetaan huomioimaan seuran vuosikokous ja saapumaan kokoukseen. Kaikki, jotka vähänkin ovat olleet järjestötoiminnassa mukana, tietävät vuosikokouksen tärkeyden. Samalla kehoitetaan kaikkia seuran jäseniä, joilla on keskeneräisiä asioita seuran rahastonhoitajan kanssa, kuten jäsenmaksut kesken, niin kehoitetaan ottamaan yhteys rahastonhoitajaan jotta tilit ehtivät tarkastukseen. Kokous alkaa kello 2 ip. Saapukaa viimeistä jäsentä myöten niin siten saadaan parhaiten asiat oikeaan järjestykseen. — U. H.

Osittaista vapautta saatu Keniassa

Nairobi. — Huolimatta siitä, että Britannia päätti lopettaa hätätilanteen Keniassa tiistaina, niin monet sen julistamat poliittiset rajoitukset pidetään edelleenkin voimassa.

Kenian brittiläinen kuvernööri sir Patrick Renisonin lähtiessä Britanniaan tiistaina tiedoitettiin, että hän osallistuu perustuslakia käsittelevään neuvotteluun, jonka tarkoituksena on antaa Kenian neekereille enemmän valtaa hallituksessa.

Itä-Afrikan siirtomaan hallitus ilmoitti, että Kenian kansallisen liikkeen johtaja Jomo Kenyattan karkoitusmääräys maan harvaan asutulle pohjoiselle alueelle jää edelleenkin voimaan. Samoin Kenyattan johtaman Kenian Afrikkalaisten liike on edelleenkin kiellettyjen järjestöjen listalla.

Kulkukielto ei ole enempää voimassa.

Kaivaten ilmoitamme, että toverimme

Uuno Savolainen

syntynyt Sotkamossa, Suomessa 10. 12. 1886, kuoli Kirkland Laken sairaalassa tammikuun 7 pnä 1960, sairastettuaan vain muutaman päivän. Hän oli kuollessaan 73 vuoden ikäinen.

Vainaja toimi pitkän aikaa Vapauden ja Liekin asiamiehenä, oli CSJ:n Ebyn osaston pitkäaikainen jäsen ja toimitsija.

Hiljaa saapui lempeä yö,
taukosi myrskyt, taukosi työ.
Sydän uupunut kaipasi lepoa,
lauhaa,
nuku toverimme ikirauhaa.

TOVERIT

SASn CARAVELLE AVASI ARLANDAN

Tukholman uudella Arlandan lentokentällä avattiin äskettäin 11,000 jalkaa pitkä kiitorata kun Scandinavian Airlines Systeemin suihkulentokone Caravelle laskeutuessaan kosketti sitä.

Ensimmäisellä lennolla oli mukana Ruotsin kulkulaitosministeri Gösta Skoglund, SAS:n presidentti Åke Rusck, kunnallis- ja siviililentoliikenteen virkailijoita sekä sanomalehtimiehiä.

Uusi kiitorata voi käsitellä lentokoneita, joiden lähtöpaino on 400 tonnia, eli kaksi kertaa enemmän kuin minkään nykyhetken suihkukoneen paino on.

Se tulee vastaanottamaan ne vuorolennot, joita ensi vuoden ajaksi tilatut seitsemän DC-8 suihkukoneet tulevat tekemään.

Tämän uuden kiitoradan rakentamiseksi tarvittiin 4 800,000 kuutiojalkaa betonia, jota laskettiin radalle 8,6 tuumaa paksusti.

Työ saatiin loppuunsuoritetuksi ennätysmäisen 18 kuukauden aikana ja sen suoritti 900 kaikista Ruotsin osista tullutta rakennustyöläistä.

Lähes 16 miljoonaa kuutiojalkaa kalliota räjäytettiin ja 1,000,000 kuutiojalkaa multaa ja maata siirrettiin pois.

Tämän lisäksi on olemassa täydelliset maahanlaskeutumiskojeet ja erittäin tarkka tutkalaite, joka merkitsee että kaikkia Arlandaa lähestyviä seurataan ainutlaatuisilla tutkalaitteilla.

SREn tutkavalvontalaitteen, joka on ensimmäinen laatuaan siviililennon alalla, kaksi varjostinta on asetettu 92 jalkaa korkeaan torniin. Kun yksi varjostin on korkeammalla ja toinen alempana, niin SRE "näkee" ja voi ohjata lentokonetta niinkin kauas kuin Suomesta, toiselta puolelta Itämerta, lähtien.

SAS:n Arlandassa oleva lentokonesuoja on valmistumaisillaan. Sen ensimmäinen osa, jota nyt varustetaan sisältä, mahtuu 4 DC-8-konetta "nokka nokassa" rinnatusten molemmin puolin rakennusta.

Lentokonesuoja on yli 300 jalkaa pitkä ja pinta ala on 300,000 neliöjalkaa. Siihen sisältyy elevaattorit, jotka kykenevät nostamaan lastatut trokit ajokaistalle.

Suunnitelmat edellyttävät, että toinen samankokoinen lentokoneiden suoja rakennetaan vuoteen 1963 mennessä.

Assuanin padon historiaa

Assuanin padon rakentamissuunnitelmalla ei ole ollut vain suurta merkitystä Egyptille mutta sillä on ollut myöskin kansainvälistä merkitystä.

Lokakuun 17 pnä 1955 Neuvostoliitto tarjosi Egyptille $200,000 000 lainaa padon rakentamiseksi.

Joulukuun 17 pnä 1955 Yhdysvallat ja Britannia tekivät vastatarjouksen $70,000,000 padon rakentamiseksi.

Helmikuun 9 pnä 1956 Kansainvälinen pankki tarjosi $200,000,000 lainaa.

Heinäkuun 19 pnä 1956 Egypti kansallistutti Suezin kanavan ja samalla ilmoitti, että sen kautta saadaan niin paljon rahaa, että sillä voidaan pato rakentaa.

Lokakuun 23 pnä 1958 Neuvostoliitto tarjosi $100 000 000 lainan padon ensimmäisen osan rakentamiseksi.

Syyskuun 8 pnä 1958 Neuvostoliitto ja Egypti allekirjoittivat sopimuksen padon ensimmäisen osan rakentamisesta.

Tammikuun 5 pnä 1959 Länsi-Saksa, Italia, Japani, Itävlata ja Britannia tekivät tarjouksen padon toisen osan rakentamisesta.

Rosedale Auto Service
Pidämme autonne hyvässä kunnossa. Nopea ja tehokas palvelus konekorjauksissa, kuin myös auton pesussa.
Puhelin 4-7132
Clarkson ja Red River Road
Port Arthur, Ontario

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

North End Steam Bath
319 N. Court St., Port Arthur, Ont.
Auki maanantaista perjantaihin kello 4.30—10 illalla
Lauantaisin klo 2 ip.—11 illalla
Puhelin 5-6422

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Ron Ayriss
FLORIST
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

Dr. R. SAVIJÄRVI
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
598 Bayview Ave.
Toronto Ontario
Puhelin HU. 5-1177
Vastaanotto tilauksen mukaan.

Parkway Bakers
PUHELIN EM. 3-7676
290 Queen St.W., Toronto 2-B, Ont.
AKE SAARINEN

Viking Meat & Sausage Co.
Suomalainen makkaratehdas
valmistaa ja myy kaikkia lihajalosteita sekä myös tuoretta lihaa tehtaalta.
Avoinna klo 8 ap.—6 ip.
Perjantaisin klo 8 ap.—7.30 ip.
PUHELIN EM. 3-7616
10 Willison Sq. Toronto, Ont.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

STAR GARAGE Suomalainen Autokorjaamo, — 371 Spadina Ave., (1 katu alapuolella College St.) tekee kaikki autossanne esiintyvät korjaukset takuulla ja edullisimmin. Kysykää hintojamme ja tehkää aikatilauksenne, puhelin EM. 8-7575, kotiin OX. 9-2213, Toronto, Ont.

W. C. McLAUGHLIN LTD., Realtors
360 BLOOR ST. E. — TORONTO
(Torontoin Real Est. Boardin Jäsen)
36 vuoden kokemus kiinteimistöjen ostossa, myynnissä tai vuokraamisessa. Olemme aina valmis Teitä palvelemaan. Soittakaa:
LAURI A. LATVA
Konttori: WA. 4—1146 Kotiin: HU. 1—8474
VALTUUTETTU VALAN OTTAJA.

ÄLÄ VÄLITÄ — ANNA MANKISEN VÄLITTÄÄ
Oletko talonostopuuhissa? Jos olet, niin käänny luottamuksella puoleemme. Meiltä saat varmimmat tiedot talonostoasioissa.
Jos käsirahasi on liian pieni, voimme auttaa siinäkin asiassa.
Olemme nyt tilaisuudessa välittämään Sinulle tarvitsemasi lisän käsirahaasi 6 % korolla.
Suuremmalla käsirahalla voit tehdä edullisemman kaupan.
Soita: MR. R. HEYNO — HO. 1-1114
UNO MANKIN REALTOR
392 Danforth Ave. Toronto, Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen

Yhdysvaltain veljesliikkeen kustantama
"JOULU 1959"
Aistikas ja suurikokoinen julkaisu
48 sivua
ALENNETTU HINTA 75¢
"Joulu 1959" sisältää kiinnostavia ja miellyttäviä kertomuksia . . . satiireja, joulujuttuja ja muistelmia uranuurtajista. Erikoisuutena mielenkiintoisin kertomus: "MITÄ TIEDÄMME KUUSTA". Runsaasti kuvia.
Tämä julkaisu on todella hintansa arvoinen.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

KOKENUT NAINEN TEKEMÄÄN yleistä taloustyötä. Hyvin vähän keittotyötä. Voi asua hyvässä kodissa Torontossa. Soittakaa HU 5-7473. (12-14-16)

Alavon sauna
AVOINNA
TORST., PERJANT. JA LAUANT. kello 1—10.30 ip.
Puhelin OS. 5-7613
341 Antwerp Ave., Sudbury, Ont.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus

Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Rakentajain" (sarjajuhlien ykkösryhmän) konserttikomitean kokous on Finnish haalilla perjantaina, tammikuun 15 päivänä kello 7.30 illalla.

Iskurien kokous pidetään tänä iltana kello 7.30 Aimo Mäen paikalla 23 Mäki Ave., Trout Lake.

Rakentajain ryhmän laatikkopäivällisest Finnish-haalilla ensi sunnuntaina alkaen kello 12 päivällä.

Iskurien bingo ensi viikon torstaina

Se Iskurien suuri bngotilaisuus on ensi viikon torstaina, tammikuun 21 pnä, eikä tänään, kuten tiistaina Vapaudessa painovirhepaholaisen asiaan sekaantumisen takia mainittiin.

Seuratkaa uutisia tästä mahtavasta bingotilaisuudesta ja valmistautukaa siihen osallistumista varten.

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksuilla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

ALUMIINISET
Alumatic
IKKUNAT ja TUULIOVET
Guaranteed by Good Housekeeping
• Luotetuimpia • Suosituimpia
KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI
Suomalaisen liikkeen valmistamia
Alumatic of Sudbury
PUHELIN OS. 4-6961 725 LONG LAKE RD. LOCKERBY

EDWARD GRAININ
"AAMUVARHAINEN" SIEMENIEN HINTALUETTELO

Nämä hinnat tullaan ehdottomasti peruuttamaan helmik. 15 päivänä. UUDET HINNAT HELMIUUN 16 PÄIVÄNÄ.

HEINÄ- JA LAIDUNMAAN SIEMENET
No. 1 SIEMENIÄ TAI PAREMPIA

APILAT	60 lb. Bush.		RUOHON SIEMENET	50 lb. tai enemmän
"Alsike"	19.20	(32c lb.)	"Brome" (Canadalaista)	35c
"D.C." puna-apila	24.60	(41c lb.)	"Brome" (Lincoln)	43c
"S.C." puna-apila	19.20	(32c lb.)	"Kentucky 31 Fescue"	38c
"LaSalle" puna-apila	37.80	(63c lb.)	"Meadow Fescue"	42c
"Ladino" apila	54.60	(91c lb.)	"Orchard Grass" puutarharuohoa	42c
"Dutch" valkoapila	48.00	(80c lb.)	Monivuotinen ruis	22c
"Valkokukka" apila	11.40	(19c lb.)	"Red Top"	69c
"Kelta"-apila	11.40	(19c lb.)	"Spring Vetch"	19c

TIMOTEIT			ALFALFAT		
No. 1 tavallista	48 lb.	9.60	"Ranger"	60 lb.	29.40
"Climax"	50 lb.	16.00	"Vernal"	60 lb.	41.40

SEKOITUKSIA:

85% Timoteita, 15% Alsike	50 lb.	11.50
70% Timoteita, 15% puna-apilaa, 15% alsike	50 lb.	13.00
55% Timoteita, 30% puna-apilaa, 15% alsike	50 lb.	14.25

SIEMENVILJA — TAVALL. No. 1
Kemikaaleilla puhdistettuja, uudet juutti-hamppu säkit

SIEMEN KAURA:		
"GARRY"	3 bush. säkki	5.70
"RODNEY"	3 bush. säkki	5.70
SIEMEN OHRA—"Brant"	2 bush. säkki	5.20
SIEMEN VEHNÄ—"Selkirk"	2 bush. säkki	6.20
"COMMERCIAL SILVERHULL" TATTARI — Ei kemikaaleilla puhdistettuja	2 bush. säkki	4.35
"COMMERCIAL CHANCELLOR" HERNEET — Ei kemikaaleilla puhdistettuja	2 bush. säkki	??.??

TIEDUSTELKAA MUISTA SEKOITUKSISTA
Edward Grain LTD.
COCK O' THE NORTH LAATU REHUSEOKSIA
SIEMENIÄ, VILJAA JA SUOLAA
66 ELM ST. WEST PUH. OS. 5-6421 SUDBURY

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

"Olemme rakentajia" totesi "ykkösryhmä"

"Me olemme rakentajia", todettiin tiistai-iltana sarjajuhlien "ykkösryhmän" hyvin onnistuneessa ja innokkaassa "ristiäiskokouksessa". "Olemme rakentaneet koteja, taloja, kouluja, siltoja, koneita ja palon muuta. Olemme tämän maan rakentajia, osana kaikkien rikkauksien luojista. Samalla olemme kulttuuritoiminnan ystäviä ja työväenliikkeen rakentajia." Näin tuumi kokousyleisö ja niin tuli ykkösryhmälle ikäänkuin itsestään nimeksi:

"RAKENTAJAT".

Rakentajain äiti tunnetaan kulttuuriperinteidemme vaalimisen nimellä — isä on CSJ:n Sudburyn osasto. Kummeiksi kutsumme näin älestäpäin — kaikki "iskurit".

"Rakentajia" onkin kansalaisten keskuudessa paljon. Tiistaisessa kokouksessa heitä oli jo yli 20. Reilu toinen puoli Sudburyn suomalaisista on rakentajia. Enemmistö azildalaisista, pitkäjärveläisistä (Long Lake), ja Wanupin asukkaista kuuluu rakentajain suureen joukkoon — ja tämä pitää paikkansa aina Penage-järveen saakka etelässä, Levackin tuolle puolen lännessä, Markstayhin asti idässä ja Wahnapitae-järveen saakka pohjoisessa.

Rakentajien pääarkkitehdiksi eli tien näyttäjäksi valittiin yksimielisesti Kalle Kassinen. Hänen oikeaksi kädekseen, eli sihteeriksi Irja Koivula ja rahasalkun haltiaksi Anton Kaisla.

Paljon on rakentajilla jo "rauta tulessa". Ensi sunnuntaina tarjoillaan rakentajain mainio laatikkopäivällinen Finnish-haalilla. Rakentajain suurbingo on helmikuun 4 päivänä, mutta sitä ennen, eli tammikuun 23 päivänä on rakentajain railakkaat kabarettitanssit. Myöhemmin, maaliskuun puolella tulee eräitä arvokkaita kulttuuritilaisuuksia — mutta niistä myöhemmin.

Kaikki rakentajat mukaan tähän yhteiseen rakennustyöhön!

Neelon-Garsonin työläiset joutuneet pulman eteen

Neelon-Garsonin townshipin 21 työläistä menettää työmaansa sen johdosta kun Neelonin townshipin toinen puoli yhdistettiin Suur-Sudburyyn.

Tiistaina pidetyssä valtuuston kokouksessa tehtiin päätös, että poliiseja tarvitaan vain seitsemän, niiden mukana poliisipäällikkö Cyril Calcraft.

Kolmelletoista poliisille on annettu ilmoitus, että kahden viikon aikana he voivat hakea poliisin toimia ja että kuusi hakija otetaan toimeen. Työläisille annettiin kahden viikon eromaksu.

"Me uskomme, että kaupunki ottaa toimeen toi et", sanoi valtuusmies L. Atkinson.

Sudburyn kunnan viranomaiset ovat antaneet ymmärtää, että yhdistymisen takia työmaansa menettäneiden työläisten työhön ottamista Sudburyn kaupungin töihin tullaan vakavasti harkitsemaan.

Neelon-Garsonin kunnan varsinainen työvoima tullaan lisäämään kahdestakymmenestä kuuteen henkilöön mutta vasta kevään kuukauden kuluttua. Sudbury ottaa käsiinsä kuuden kuukaud n kuluttua kaiken palvelun Neelonin Sudburyyn liitetyssä länsiosassa ja siihen mennessä Sudbury maksaa 60 prosenttia tähän tarvittavista kuluista.

Townshipin insinööri Lyle Koetl sanoi, että hän toivoo Sudburyn ottavan kaupungin töihin ne työläiset, jotka yhdistämisen takia menettävät työmaansa.

Yrjö Mäkinen kuollut

Viime keskiviikkona kuoli Sudburyn General-sairaalassa Long Lakelta kotoisin oleva Yrjö A. Mäkinen 75 ikävuodellaan. Häntä jäi suremaan vaimonsa Ida. Vainaja haudataan Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan perjantaina kello 1 i.p.

KUOLLUT

Yrjö A. Mäkinen

Kuoli Sudburyn General sairaalassa keskiviikkona aamupäivällä, tammikuun 13 pnä 1960, 75 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Ida o.s. Kortesuo Long Lakella.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 233 Larch Street. Hautajaiset toimitetaan kappelista perjantaina klo 1 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

Tshekkoslovakian jääkiekkojoukkue pelaa Sudburyn joukkuetta vastaan

Talviolympialaisiin osallistuva Tshekkoslovakian jääkiekkojoukkue tulee pelaamaan yhdistynyttä Sudburyn joukkuetta vastaan ensi maanantaina alkupuolella.

Tshekkoslovakian joukkueen ottelu Sudburyssa uskotaan pelattavan maaliskuun 8 pnä. Suunnitelman mukaan Tshekkoslovakian olympiajoukkue pelaa viisi peliä Canadassa.

"Olen ottanut vastaan ehdottoman vahvistuksen tästä pelistä George Dudleyltä, CAHA:n johtajalta", sanoi Max Silverman keskiviikkona. "Peli täällä tulee olemaan yksi niistä viidestä pelistä, jotka tshekkoslovakialaiset pelaavat Canadassa", sanoi mr. Silverman.

Bellevillelle on tehty tarjous järjestää peli Tshekkoslovakian joukkuetta vastaan.

"Pete Palangion odotetaan ilmoittavan minulle haluavatko he järjestää pelin—taikak ei", sanoi Silverman.

On todennäköistä, että Sudburyn yhdistyneeseen joukkueeseen otetaan pari pelaajaa North Baysta.

"Meillä varmaankin tulee olemaan v-n eitä ulkopuoleisia pelaajia, mutta mitään varmuutta ei vielä ole" sanoi mr. Silverman.

Tshekkoslovakialaisen joukkueen ensimmäinen peli tulee olemaan Windsorissa ja seuraavat pelit pelataan Kitchenerissa ja Torontossa.

Tshekkoslovakialaisen jääkiekkojoukkue on erittäin voimakas. Tiistaina se pelasi Wembley Lionsin ja Brighton Tigersin yhdistynyttä joukkuetta vastaan Wienissä voittaen 10-1. 14000 seuratessa peliä.

Tshekkoslovakialaiset voittivat viime talvena maailmanmestaruuskilpailussa Bellevillen sekä Neuvostoliiton joukkueet.

"Maailma on todellakin pieni", sanoi Silverman. "Olen vienyt kaksi kertaa jääkiekkojoukkueen Tshekkoslovakiaan (1938 ja 1949) ja nyt he tulevat tänne.

"Tshekkoslovakialla oli voimakkaat jääkiekkojoukkueet noina päivinä", sanoi Silverman. V. 1938 Canadan jääkiekkojoukkue sai kolmannen palkinnon ja 1949 Canadan joukkue hävisi pelin yhdellä maalilla."

Longlakelaiset auttavat rauhanliikettä

Long Lake. — CSJ:n Long Laken osaston viime kuukausikokouksessa, joka samalla oli vuosikokous, oli monta asiaa esillä.

Kaikki vanhat virkailijat valittiin uudelleen toimiinsa. Tilit oli tarkastettu ja huomattiin ne oikein viedyksi kirjoihin kuittien ja laskujen mukaan.

Tpk:n kirjelmä koskien Suomi-Seuran liittymistä aiheutti keskustelun ja päätettiin, että emme näe syytä miksi yhtymisestä kieltäydyttäisiin. Siis ollaan yhtymisen kannalla.

Seuraavana asiana oli rauhantyön tukeminen. Päätettiin pitää bingopartit rauhantyön rahoittamiseksi. Ne pidetään tk. 24 pnä alkaen kello 1 päivällä Hanna ja Matti Poutasen luona. Tämä asia, jos mikään asia nykyhetkellä, ansaitsee huomion. Ei mikään asia nykyhetkellä ole niin tärkeä kuin rauhan hyväksi työskenteleminen. Siksipä toivomme runsasta osanottoa bingopaartelhin. Bingovoitot ovat myöskin tervetulleita sillä siten saadaan parempi rahallinen tulos.

Niinkuin lehdestä on nähty Eino Laakson puhetilaisuus on Long Lakella tk. 19 pnä. Se on järjestetty Vic Hännisen asuntoon ja alkaa kello 7 illalla. Pankaapa tämä muistiin ja saapukaa joukolla kuulemaan mitä Laaksolla on meille sanottavana.

Meidän joukkomme vähentyi taas yhdellä kun kuolema niitti viljaansa vieden osastomme pitkäaikaisen jäsenen John Tuokon.

Hän sairasti viime kesästä lähtien saaden ensiksi ankaran vasemman puolen halvauskohtauksen. Siitä hän tervehtyi kokolailla hyvin kunnes kolme viikkoa sitten hän sai taas pahan kohtauksen, joka vei hänet tiedottomaksi ja piti hänet siinä tilassa kunnes kuolema tuli tk. 4 pnä.

Vainaja oli tunnettu laajalti rehtinä ja iloisena miehenä. Nuoruusvuosinaan hän työskenteli metsätöissä mutta neljättäkymmentä vuotta hän oli farmarina Long Lakella. Hän mol farminsa-joku vuosi sitten väylleen. Näin meidän vanhempien rivit vähin erin harvenevat. Vainaja oli kuollessaan 69 v:n ikäinen. Suremaan jäivät vaimo Ida, kaksi tytärtä ja väyyt sekä 8 lastenlasta ja sukulaisia Suomessa.

Olet poissa, mutta muistosi elää. Nuku rauhassa. — Riikka.

Suurinkin herkkusuu saa haalilla mieliruokaansa

Kuten obeisesta ilmoituksesta näkyy, Rakentajain sunnuntaina tarjolla yli 40 eri laatikkolajia, mikä antaa suuremmallekin herkkusuulle riittävästi valinnan varaa.

Oikeastaan näitä laatikoita oli yli 40 jo viime tiistaina. Nyt niiden luku lähentelee jo viittäkymmentä, mutta kun rakentajain tapana ei ole liioitella eikä sepitella toiveajattelun perusteella, niin me ympäripyöreästi ilmoitamme, että niitä on yli neljäkymmentä.

Näin tulee nähtäväksi yli 40 emännän entuudestaan hyvä kokkien tottaito, ja kun kaikki tarjoavat vain parastaan, niin emme epäile lainkaan sanoa, että tulkaa sunnuntaina Finnish-haalille herkuttelemaan laatikkopäivälliispöydän äären. Ilman muuta on tietenkin selvää, että jälkiruoat kuuluvat ateriaan, minkä hinta on vain 85 senttiä aikuisilta ja 40 senttiä lapsilta.

Aterian jälkeen järjestetään seurapelejä, kuten hiekkapussin heittoa ja yleistä jutustelua, ettei kenenkään tarvitse täyteläisin vatsoin lähteä heti talviselle kotitielle.

Tarjoilu alkaa kello 12 päivällä. Kaikki tervetulleita!

Eino Laakson puhetilaisuudet Keski-Ontarion alueella

CSJ:n kansallinen sihteeri Eino Laakso puhuu Keski-Ontarion alueella seuraavina päivinä:

SUDBURY, tammikuun 17 pnä kello 3 ip. Finnish-haalilla.

WANUP, tammikuun 18 päivänä (illalla).

LONG LAKE, tammikuun 19 päivänä Vic Hännisen luona kello 7 illalla.

BEAVER LAKE, tammikuun 20 päivänä uudella haalilla kello 8 illalla.

SAULT STE. MARIE, tammikuun 22 ja 23 päivinä.

Järjestön osastoja pyydetään varaamaan kokouspaikka ja pitämään huoli paikallisesta ilmoittamisesta.

Kamerun juhli itsenäisyyttään

Douala. — Viikko sitten lauantaina jatketut Kamerunin itsenäisyysjuhlat kokosivat suuria kansanjoukkoja Doualan kaupunkiin huolimatta siellä muutamia päiviä sitten tapahtuneista mellakoista ja terroriteoista, joissa 39 ihmistä menetti henkensä. Kamerun tuli itsenäiseksi vuoden vaihteessa.

Äärimmäisyyspuolue Kansanliitto (UPC), joka oli aiheuttanut mellakat, oli menestyksettä kehoittanut kansaa pysymään poissa juhlallisuuksista. Kansanjoukko tervehti innostuneesti pääministeri Amadou Ahidjoa, joka sanoi, että hänelle on suuri kunnia vieraillla Doualassa.

Pääministeri otti puheensa jälkeen vastaan tunnin kestäneen sotilaiden, nuorison koululaisten ja kansantasoiryhmien ohimarssin. Kulkueeseen osallistui myös suuri joukko Doualaa ympäröivän maaseudun edustajia jotka kantoivat UPC:n kuolleen johtajan Nyombe Rubenin kuvaa. Tämän lähin mies Magi Makip on sanoutunut irti UPC:n nykyisestä väkivaltapolitiikasta ja vaatinut kansallista sovintoa.

UPC on tyytymätön nyt saavutettuun itsenäisyyteen sen vuoksi, että sen mielestä läheinen yhteys Ranskaan, Kamerunin entiseen holhoojavaltioon, rajoittaa itsenäisyyttä.

YK:n pääsihteeri Hammarskjöld joka saapui Doualaan yhdessä Ahidjon kanssa, jatkoi matkaansa Monroviaan Liberiaan jo ennen juhlallisuuksien alkua.

Suur-Sudburyn poliisipäälliköksi John Burger

Viime maanantaina Sudburyn poliisikomissioni päätti, että Sudburyn poliisipäällikkönä tulee toimimaan vanhan Sudburyn poliisipäällikkö John Burger ja hänen apulaisenaan entinen McKimin poliisipäällikkö Bert Guillet ja nykyinen Sudburyn poliisipäällikön apulainen Stan Wilson. Aikaisemmin päätettiin, että uuden poliisikomission muodostavat pormestari Bill Edgar, tuomarit Albert St. Aubin ja W. F. Woodliffe.

Samalla päätettiin, että kaikki yhdistyneiten kuntien poliisit tullaan pitämään toimissaan ja että heille maksetaan se palkka, jota he nauttivat joulukuun 31 pnä 1959.

Sudbury Police Associationin lainopillinen edustaja Elmer Sopha ilmoitti, että hänellä on edus'amansa järjestön puolesta esitys poliisikomissiolle.

Pormestari Edgar sanoi että hänen mielestään ei sitä voida käsitellä nyt mutta vasta senjälkeen kun McKimin poliisit tekevät myöskin esityksen, niin silloin voitaisiin vasta käsitellä kummankin esitykset.

Asia tulee uudelleen esiin seuraavassa poliisikomission kokouksessa tammikuun 21 päivänä.

V. 1959 Intian vehnäsato on arvioitu 362,000,000 busheliksi, joka on ennätys. Sato oli 25 % korkeampi kuin v. 1958.

TILATKAA VAPAUS!

VANCOUVER, B.C.
MITÄ ON TAPAHTUNUT vanhainkotiasiassa?
YLEINEN KESKUSTELUKOKOUS
CLINTON-HAALILLA
2605 East Pender St.
TORST. TAMMIK. 28 PNÄ
klo 7.30 illalla
KESKUSTELUN AIHEET:
Vanhainkodin paikkakysymys
Uutta rahoitusasiassa
Koko ja malli
Johtokunnan toiminta yleensä
Canadan Suomalainen Lepokotiyhdistys
Johtokunta

VUOSIKOKOUSKUTSU
Kutsumme täten kaikkia St. Catharinesin V.- ja U.-SEURA STARIN jäseniä
VUOSIKOKOUKSEEN
joka pidetään seuran huoneistolla
Sunnuntaina, tammik. 24 pnä, 1960, kello 2 ip.
ST. CATHARINES'in V.-ja U.-SEURA STAR
Johtokunta

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

Laatikkopäivällinen
Finnish haalilla
Sunnunt. tammik. 17 p.
kello 12 p.
YLI 40 LAATIKKOHERKKUA; MYÖS JÄLKIRUOKAA JA KAHVIA
Aterian hinta vain 85c, lapsilta 40c
TERVETULOA!
RAKENTAJAT
(Sarjajuhlien "ykkösryhmä")
(Rakentajain kabarettitanssit tammikuun 23 pnä)

TILATKAA VAPAUS!

SAVE UP TO $300.00 ON EACH Family Plan ticket WITH SAS TO FINLAND

During the best season for uncrowded travel—right now, and until March 31st—SAS makes it irresistible for you to take the family to the old country for a visit! Only you, as Family Head, pay full fare. Your wife and children (12 to 25) pay $300 less round trip first class, or $150 less economy class. (Children 2-12 always half fare.) And SAS, your airline, makes you feel right at home while flying you home!

PLAN WITH YOUR SAS AGENT
FIRST OVER THE POLE
Telephone UNiversity 1-8311
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
323 Dominion Square Bldg., Montreal
SAS'in lentolinjaa edustavat:

O. K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 BAY ST., TORONTO, ONT.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies, Ltd.
Matkailutoimisto
7 CEDAR ST., SUDBURY, ONT.
Puhelin OS. 5-5685

Uudet 45-KIERTONOPEUDEN TRIOLA ÄÄNILEVYT NYT SAATAVANA!

Jokaisessa levyssä NELJÄ KAPPALETTA, kahden tavallisen levyn ohjelma..

NE 194 Mauno Kuusisto ja George de Godzinsky yhtye Kansanlauluja
Vallinkorvan laulu (Mauno Kuusistolla on kaunis ääni)
Kesäpäivä Kangasalla
Itkevä huilu
Oi muistatko vielä

NE 205 Kalevi Korpi laulaa — Hieno levy
Espanjatar, valssi, Kalevi Korpi ja Marja Eskola
Suutelen kättänne Madame, tango
Muistoja Ukrainasta, foksi
Begin the Beguine

NE 207 Matti Jurva laulaa:
Viipurin Vihtori, polkka
Savotan Sanni, jenkka
Pohjanmaan junassa, jenkka
Savonmuan Hilima, valssi

NE 208 Paul Norrback ja Mikko von Deringer yhtyeineen:
Unelmia, beguine
Toiveita, tango
Ilon illat, valssi
Ikävöintiä, tango

NE 211 Lasse Huurre, Paul Norrback ja M. von Deringer yhtyeineen:
(Tässä levyssä kuulette uuden ja hyvän laulajan Lasse Huurteen.)
Manjuska, foksi
Ikävöintiä, tango
Unelmia, beguine
Toiveita, tango

HINTA AINOASTAAN $2.00 KPL.
(Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut.)

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.
Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

TROKIN OMISTAJAT HUOM!

ROY SANTALA, suomalainen myyjämme, voi nyt myydä teille kuorma-autojen ja henkilöautorenkaita ERIKOISILLA SÄÄSTÖHINNOILLA. Pystymme myymään halvalla, koska olemme tehtaamme kauppa ja myymme suoraan ilman välikäsiä.

Voitte vaihtaa vanhat trokin renkaat sisälle, jota ei tavallisesti trokin renkaisiin nähden tehdä.

KORKEIMMAT VAIHTOHYVITYKSET
10% KÄTEEN-LOPPU VÄHITTÄISMAKSUILLA

Kaikki varastossa olevat 1959 Mercury ulkolaitamoottorit MYYDÄÄN ERIKOISELLA ALENNUKSELLA!

Kaupastamme voitte ostaa edullisin hinnoin urheilukalastus- ja metsästysvälineitä ja monia taloustarpeita.

SUOMALAINEN MYYJÄMME MIELELLÄÄN PALVELEE TEITÄ
DOMINION ROYAL TIRES
Dominion Tire Stores
111 ELM ST. WEST LORNE KADUN KULMASSA
PUHELIN OS. 4-5209

[illegible]